

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація:
Львів, Ринок Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло, Львів
Кошто: П. К. О. Львів 504000
"Банку "Ісєвські Лейтов.
Прага "Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
чвертьрічно 15.00 "
піврічно 30.00 "
річно 60.00 "

В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ.
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИЙ 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ "ДІЛА" В ОБЕМІ 10-15 АРКУШІВ ДРУКУ.

„Відкинемо національний статут, якщо він нас вповні не вдовольнить“.

БЕЗКОМПРОМІСОВА ПОСТАВА СУДЕТСЬКИХ НІМЦІВ.

У „Німецькому Домі“ у Брні відбулося перетворення вже 6.000 судетських німців. Посол Зольнер закликав у промові: „За ніяку ціну не підемо на компроміс“. Прага мусить заспокоїти всі наші вимоги, поставлені в Карлсбаді. Коли національний статут нас не вдовольнить, відкинемо його. Чехословацька держава, тому домагатися права триматися націоналістичного світогляду.

ГЕНЛЯЙН БУДЕ ДОМАГАТИСЯ ПЛЕБІСЦИТУ?

„Берлінер Тагесблат“ пише, що чехословацький уряд усталив уже текст т. зв. меншинного статуту; тепер чеський уряд передасть його послам Франції та В. Британії. „Берлінер Тагесблат“ стверджує, що німецькі кола не прив'язують ваги до цього статуту, бо не пристосовано його до домагань Генляйна. „Берлінер Тагесблат“ висунув проєкт, щоб цей статут заступити плебісцитом, який винесить внутрішню ситуацію в Чехословаччині. Оце першим раз позитивна у пресі проєкт розв'язки німецької справи в Чехословаччині плебісцитом.

ЧЕХОСЛОВАЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАТУТ ВЖЕ ОПРАЦЬОВАННИЙ.

Як подає праска преса, національний статут Чехословаччини вже опрацьований. Прем. Годжа небагом передискутує його напрями з представниками поодиноких меншин. Уряд хотів би пропонувати статут законодавчим палатам найшвидше.

НАПАД ЧЕХІВ НА „НІМЕЦЬКИЙ ДІМ“ У БРНІ.

Після зборів судетської партії у Брні гурт чехів намагався вдертися до тамошнього „Німецького Дому“, викликаючи дзвір. Коли учасники зборів розходилися, юрба заатакувала їх камінням.

Поліція з двома сотнями жандармерії приїхала під проводом посадики Брна і шефа поліції.

Підчас сутички ранено кільканацять осіб, з яких дві перевезено до шпиталю.

ЧЕСЬКО-НІМЕЦЬКА СУТИЧКА В ТРЕБЕНІЦАХ.

Чеське пресове бюро повідомляє: Члени німецького гімнастичного товариства „Турифе-райн“ з Требеніці і околиці, вертаючись в середу в год. 22, роверами з прогульки, прибули на майдан у Требеніцах, де було коло 100 чехів. Дійшло до бійки між чехами і німцями, яку ліквідували поліцаї та жандарми. Німецькі спортовці розбіглися, але частина їх, коло 100 зібралась у Ціжкоріцах і знову рушила походом до Требеніці з палицями. Один з мешканців Требеніці урухомив протилетунську сирену, бо наспіла вістка, що німці йдуть на Требеніце. Сирена, яку було чути в промірі 6 км, заalarmувала владу в Літомерицах, яка прислала до Требеніці поліційну підмогу. Коли німці довідалися про це, завернули з дороги, розділялися і вернулись домі так скоро, що коли наспіла поліційна підмога, справа була вже ліквідована.

Підчас бійки на майдані в Требеніцах ранено двох спортовців. Поліція арештувала 2 членів т. зв. служби зв'язку партії Генляйна, які їхали на мотоциклах до Льборосіц, щоб змобілізувати там членів партії судетських німців до маршу на Требеніце.

ПАРТІЯНИЙ РОЗДОР СЕРЕД ЧЕХІВ.

Не зважаючи на заклики до спільного виборчого фронту, серед чехів помітне сильне партійне роздріблення. Нпр. у громаді Велике Моки, що у гром. раді має 36 місць, виставлено 43 кандидатські листи.

СЛОВАЦЬКИЙ ЖУРНАЛІСТ У МІН. БЕКА

У зв'язку з приїздом до Гдині американських словаків переїздив через Варшаву пос. Сідор, начальник редактор „Словака“. Його прийняв на аудієнції мін. Бек.

Новий французький проєкт контролі еспанських кордонів.

У зв'язку з британським посередництвом для наладнання дальших франко-італійських переговорів французький амбасадор Корбен пропонує лордові Пліматові такий проєкт: З хвилиною, як до Еспанії прийдуть мішани комісії для евакуації добровольців, Франція віддасть прибережний кордон контролі на 30 миль. Коли до того часу пічнеться евакуація чужинців - добровольців, Франція продовжить контролі аж до покінчення евакуації. Колиж до 30-ох миль найдалше до 40 днів евакуація виконуватиметься червальною, Франція застерігає собі свою руку.

Британський уряд прийняв цей план і пропонує його італійському. Як дійде до згоди, відомість нейнтервенції збереться в найближчій п'ятницю, щоб опрацювати конкретний план евакуації.

ЕСПАНИЯ — ПРЕДМЕТОМ ФРАНКО-ІТАЛІЙСЬКОГО НЕПОРОЗУМІННЯ.

Як подає Райтер, у Лондоні панує велике схвилювання з огляду на хід французько-італійських розмов. У Лондоні бояться, що це може припинити евакуацію добровольців з Еспанії і тим самим відложити річницю правосильності італійсько-британського договору. Париська преса стверджує перерву у французько-італійських розмовах і твердить однозгідно, що причиною тої перерви є еспанська справа. Італія старатиметься змусити Францію, щоб вона припинила свою поміч для червоної Еспанії. З огляду на таку ситуацію париська преса покладає великі надії на англійське посередництво у французько-італійських розмовах.

Міжнародна федерація профсоюзів не прийняла совітських організацій.

Конгрес міжнародної федерації професійних союзів в Осльо відкинув 16 гол. проти 4 ухвалення під якими совітські профсоюзи погоджувалися приступити до згаданої федерації. Крім того рішила рада 14-ма голосами зіввати

всіх дальшіх переговорів з більшовицькими профсоюзами.

Конгрес заатакував фашистські держави та видав заклики до демократичних держав боронити Чехословаччину проти Німеччини.

Генляйн, Гайнка, Естергази.

Львів, 20. травня 1938.

Гомінький сьогодні не лише в Чехословаччині, але й у колах європейських політиків, провідник судетських німців, молодий учитель руханки Конрад Генляйн, на терені своєї тісної батьківщини мав свої предтечі ще в довоєнних австрійських часах. Були ними прикінці минулого століття відомі в австрійському парламенті послі всенімецької партії Вольф і Шенкерер, що були виразниками амагань до німецької гегемонії в цісарській Австрії, зокрема ще у гак зраних краях корони св. Вячеслава — себто в Чехії, Моравії і Шлезьку. Очевидно, вони не думали поважно про „аншлюс“ тодішнього австрійського цісарства до Німеччини, зате у закордонній політиці бажали якнайтіснішої співпраці Австрії чи пак Австро-Угорщини з Німеччиною і під кермою останньої.

Нечисленна, зате криклива і рухлива всенімецька партія, складена головню зі судетських німців, видигнула теж гасло „Льос фон Ром“ на відповідному полі і як така не мала вона симпатій ні на віденському цісарському дворі, ні серед військових, а тим більше серед католицьких церковних кол. У внутрішній політиці ставила вона домагання „Зондерштелюнг Галіцієнс“ від інших австрійських провінцій, що йшло зовсім по лінії тодішніх польських амагань щодо „виодремблення Галіції“ приблизно на зразок Угорщини, що знову було суперечне з нашими тогочасними національними інтересами і амаганнями. Як політична партія були всенімці завзятими зорогами славян, у першу чергу чехів, а згодом на місці мали різні порохунки й сутички. Одиначе більшої ролі в політиці вони тоді не мали, а безпосередньо перед світовою війною втрачали навіть чимало із свого пераїсного розгону та сили.

А проте всенімецька ідеологія не заважала серед судетських німців, із хвилюючим розпадом Австрії і творення мініміської Чехословачької Республіки частина судетських німців не хотіла увійти в склад нової держави, бажачи злику судетських німців з Німеччиною (чи пак з інш. Австрією). Підносили теж тоді гасло територіальної автономії. Мирова конференція не взяла на увагу тих домагань і найбільше заангажовані проти Чехословаччини провідники судетських німців анемігували до Німеччини або до Австрії, звідки вели дальше протическу акцію.

Серед чесько-моравських німців аналізується теж доволі численна група т. зв. активістів, що пішли на співпрацю з чехословацьким урядом, їх представники засіли навіть у раді міністрів. Чехословацький уряд закликав назвагал довоєнні культурні і господарські надбання німців, як теж і рішальний голос у місцевій територіальній самоуправі у містах і селах німецької мовної області включно з німецькою мовою. Залишились німці і в державних урядах приблизно у відношенні до чисельної сили їхнього населення. Декий вплив творив тільки військовий старшинський корпус з начальними місцями, обсадженими чехами.

Приїзд до влади Адольфа Гітлера дав притоку до скріплення і зросту німецького протіактивістичного руху в Чехословаччині, у проводі якого станув Генляйн, що при останніх парламентарних і комунальних виборах виїшов з великою перевагою над активістичним табором. Далішній протівник німецького національного соціалізму, знаного загально під назвою гітлеризму, Генляйн увійшов з часом у ближчі взаємини з ним і дістав від нього підтримку й допомогу. Недавня анексія Австрії ті взаємини дуже скріпила. Активісти масово попереходили в табор Генляйна, в якому опинилася величезна більшість судетських німців. Сам Генляйн під-

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація:
Львів, РИНОК Ч. 10. П. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конт.: П. К. О. Львів 504 000.
"Банку "Єсських Навтов.
Прага "Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
чвертьрічно 15.00 "
піврічно 30.00 "
річно 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ.
ХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 1.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ "ДІЛО" В ОБЕМІ 10-15 АРКУШІВ ДРУКУ.

„Відкинемо національний статут, якщо він нас вповні не вдоволить“. БЕЗКОМПРОМІСОВА ПОСТАВА СУДЕТСЬКИХ НІМЦІВ.

У „Німецькому Домі“ у Брні відбулося перетворення віче 6.000 судетських німців. Посол Золнер закликав у промові: „За ніяку ціну не підемо на компроміс“. Прага мусить заспокоїти всі наші вимоги, поставлені в Карльсбаді. Коли національний статут нас не вдоволить, відкинемо його. Чехословаччина є нашою державою, тому домагатися права триматися націоналістичного світогляду.

ГЕНЛЯЙН БУДЕ ДОМАГАТИСЯ ПЛЕБІСЦИТУ?

„Берлінер Тагеблат“ пише, що чехословацький уряд устаткував уже текст т. зв. меншинного статуту; тепер чеський уряд передасть його послам Франції та В. Британії. „Берлінер Тагеблат“ стверджує, що німецькі кола не приважують ваги до цього статуту, бо не пристосовано його до домагань Генляйна. „Берлінер Тагеблат“ висуває проєкт, щоб цей статут заступити плебісцитом, який внісуть внутрішню ситуацію в Чехословаччині. Оце перший раз з'являється у пресі проєкт розв'язки німецької справи в Чехословаччині плебісцитом.

ЧЕХОСЛОВАЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАТУТ ВЖЕ ОПРАЦЬОВАННИЙ.

Як подає праска преса, національний статут Чехословаччини вже опрацьований. Прем. Годжа небагом передискутує його напрямки з представниками поодиноких меншин. Уряд хотів би запровадити статут законодавчим парламентом якомога швидше.

НАПАД ЧЕХІВ НА „НІМЕЦЬКИЙ ДІМ“ У БРНІ.

Після зборів судетської партії у Брні гурт чехів намагався вдертися до тамошнього „Німецького Дому“, виключаючи двері. Коли учасники зборів розходилися, юрба заатакувала їх камінням.

Поліція з двома сотнями жандармерії приїхала лад під проводом посадики Брна і шефа поліції.

Підчас сутички ранено кільканадцять осіб, з яких дві перевезено до шпиталю.

ЧЕСЬКО-НІМЕЦЬКА СУТИЧКА В ТРЕБЕНІЦАХ.

Чеське пресове бюро повідомляє: Члени німецького гімнастичного товариства „Туріфрейр“ з Требеніц і околиць, вертаючись в середу в год. 22, роверами з прогульки, прибули на майдан у Требеніцах, де було коло 100 чехів. Дійшло до бійки між чехами і німцями, яку зліквідували поліція та жандарми. Німецькі спортовці розбіглися, але частина їх, коло 100 зібралась у Ціжкоріцах і знову рушила походом до Требеніц з палицями. Один з мешканців Требеніц урухомих протилетунську сирену, бо наспіла вістка, що німці йдуть на Требеніце. Сирена, яку було чути в промірі 6 км., заalarmувала владу в Лігомеріцах, яка прислала до Требеніц поліційну підмогу. Коли німці довідалися про це, завернули з дороги, розбіглися і вернулись домів так скоро, що коли наспіла поліційна підмога, справа була вже зліквідована.

Підчас бійки на майдані в Требеніцах ранено двох спортовців. Поліція арештувала 2 членів т. зв. служби зв'язку партії Генляйна, які їздили на мотоциклах до Льворосіц, щоб змобілізувати там членів партії судетських німців до маршу на Требеніце.

ПАРТІЙНИЙ РОЗДОР СЕРЕД ЧЕХІВ.

Не зважаючи на заклики до спільного виборчого фронту, серед чехів помітне сильне партійне роздріблення. Нпр. у громаді Велике Мокі, що у глом. раді має 36 місць, виставлено 43 кандидатські листи.

СЛОВАЦЬКИЙ ЖУРНАЛІСТ У МІН. БЕКА

У зв'язку з приїздом до Гдині американських словаків переїздив через Варшаву пос. Сідор, начальний редактор „Словака“. Його прийняв на аудієнції мін. Бек.

Новий французький проєкт контролі еспанських вордонів.

У зв'язку з британським посередництвом для наладнання далших франко-італійських переговорів французький амбасадор Корбен представив лордові Пліматоні такий проєкт:

З хвилиною, як до Еспанії приїдуть мішані комісії для евакуації добровольців, Франція віддасть принаймні один кордон контролі на 30 тиж. Коли до того часу пічнеться евакуація чужинців - добровольців, Франція продовжить контролю аж до покінчення евакуації. Колиж до 30-ох або найдалше до 40 днів евакуація некається не реальною, Франція застерігає собі свою руку.

Британський уряд прийняв цей план і пропонує його італійському. Як дійде до згоди, комітет неінтервенції зберегеться в найближчій п'ятницю, щоб опрацювати конкретний план евакуації.

ЕСПАНИЯ — ПРЕДМЕТ ФРАНКО-ІТАЛІЙСЬКОГО НЕПОРОЗУМІННЯ.

Як подає Райтер, у Лондоні панує велике схвильовання з огляду на хід французько-італійських розмов. У Лондоні бояться, що це може припізнити евакуацію добровольців з Еспанії і тим самим відложити річницю правосильності італійсько-британського договору. Париська преса стверджує перерву у французько-італійських розмовах і твердить одночасно, що причиною тої перерви є еспанська справа. Італія старається змусити Францію, щоб вона припинила свою поміч для червоної Еспанії. З огляду на таку ситуацію париська преса покладає великі надії на англійське посередництво у французько-італійських розмовах.

Генляйн, Голівка, Естергази.

Львів, 20. травня 1938.

Гомінкий сьогодні не лише в Чехословаччині, але й у колах європейських політиків, провідник судетських німців, молодий учитель руханки Конрад Генляйн, на терені своєї тіснішої батьківщини мав своїх предтечів ще в довоєнних австрійських часах. Були ними при кінці минулого століття відомі в австрійському парламенті послі всенімецької партії Вольф і Шенерер, що були виразниками амагань до німецької гегемонії в царській Австрії, зокрема ще у так званих краях корони св. Вислава — себто в Чехії, Моравії і Шлезьку. Очевидно, вони не думали поважно про „аншлюс“ тодішнього австрійського царства до Німеччини, зате у закордонній політиці бажали якнайтіснішої співпраці Австрії чи пак Австро-Угорщини з Німеччиною і під кермою останньої.

Нечисленна, зате криклива і рухлива всенімецька партія, складена головню з судетських німців, відкинула теж гасло „Льос фон Ром“ на відповісному полі і як така не мала вона симпатій ні на віденському царському дворі, ні серед військових, а тим більше серед католицьких церковних кол. У внутрішній політиці ставила вона домагання „Зомдерштейн“ Галицьєс“ від інших австрійських провінцій, що йшло зовсім по лінії тодішніх польських амагань щодо „ендоремблення Галиції“ приблизно на аразок Угорщини, що знову було суперечне з нашими тогочасними національними інтересами і амаганнями. Як політична партія були всеніміцязавязаними ворогами славян, у першу чергу чехів, а жиними на місці мали різні поразунки й сутички. Однак більшої ролі в політиці вони тоді не мали, а безпосередню перед світовою війною страждали навіть чимало із свого пераїсного розгону та сили.

А проте всенімецька ідеологія не заважала серед судетських німців. Із хвилиною розпаду Австрії і творення німнішої Чехословацької Республіки частина судетських німців не хотіла увійти в склад нової держави, бажали алуки судетських німців з Німеччиною (чи пак з ним. Австрією). Підносили теж тоді гасло територіальної автономії. Мирова конференція не взяла на увагу тих домагань і найбільше заангажовані проти Чехословаччини провідники судетських німців внісигрували до Німеччини або до Австрії, звідки вели далше протическу акцію.

Серед чесько-моравських німців знайшлась теж доволі численна група т. зв. активістів, що пішли на співпрацю з чехословацьким урядом, їх представники засіли навіть у раді міністрів. Чехословацький уряд залишив наогазі довоєнні культурні і господарські надбання німців, як теж і рашальний голос у місцевій територіальній самоуправі у містах і селах німецької мовної області виключно з німецькою мовою. Залишилися німці і в державних уладах приблизно у відношенні до чисельної сили їхнього населення. Деякий вплив тоді творив тільки військовий старшинський корпус з начальними місцями, обсадженими чехами.

Приїжд до влади Адольфа Гітлера дав проток до скріплення і зросту німецького протіактивістичного руху в Чехословаччині, у проводі якого станув Генляйн, що при останніх парламентарних і комунальних виборах виїшов з великою перевагою над активістичним табором. Далішній протівник німецького національного соціалізму, знаного загально під назвою гітлеризму, Генляйн увійшов з часом у ближчі взаємини з ним і дістав від нього підтримку й допомогу. Недавна анексія Австрії ті взаємини дуже скріпила. Активісти масово переходили в табор Генляйна, в якому опинилась величезна більшість судетських німців. Сам Генляйн під-

Міжнародна федерація профсоюзів не прийняла совітських організацій.

Конгрес міжнародної федерації професійних союзів в Осльо відкинув 16 гол. проти 4 умови під якими совітські профсоюзи погоджувались приступити до згаданої федерації. Крім того рішила рада 14-ма голосами аловати

всіх далші переговри з більшовицькими профсоюзами.

Конгрес заатакував фашистські держави та видав залик до демократичних держав боронити Чехословаччину проти Німеччини.

І-ий дешевий сезон тільки до 15. червня
ЛІКУВАННЯ ричалом 3л. 155 —
 Інформації:

ІВОНІЧ-ЖИВЕЦЬ

дався явно під опіку Берліна, звідки діставав і дістав подрібні інструкції щодо дальшої акції. Сама територія була автономна не дозволяла ніке всіх гештайнівців. Тут і там лунали навіть голосно гасла а домаганням зброю судетських німців зі сусідньою Німеччиною, а щонайменше створення німецької федераційної держави приєднанням Чехословаччини на союз федеративних держав.

Імя Конрада Генцля стало відразу відоме у найдаліших закутках Чехословачкої Республіки, що сама опинилася перед загрозою розпаду. Чехословачський уряд, одніюючи фактичну силу Генцля і сильний протекторат над ним Гітлера, не відважился застосувати проти Генцля і його гвардійського закону про охорону держави. Маючи напружені відносини з Польщею й Мадярщиною, своїми безпосередніми сусідами, а французьких і совітських опікунів дуже далеко, уряд Чехословаччини пішов на переговори з Генцлем, уклісуючи йому подорож за кордон, спрямовану саме проти теперішнього правлячого стану Чехословаччини.

У справу вмішались чужі — англійські і французькі дипломати і Чехословаччина стала предметом політично-дипломатичних розмов і торгів у Лондоні й Парижі, як теж у Берліні й Римі. Очевидно, Прагою зацікавилася теж Варшава і Будапешт. Зокрема Англія робила і робить дипломатичний натиск на чехословачський уряд, щоб він пішов на далекі уступки в користь судетських німців. Генцль, ще перед кількома роками скромний учитель руханки, став напівсуверенною особою, з яким рахуються і мусять рахуватися і президент республіки д-р Бенеш і прем'єр д-р Годжа.

Домагання Генцля після його недавніх розмов у Лондоні й Берліні зовсім немалі. Точних подробиць не оголошено, говорять тільки, що Генцль примус до створення з німецьких територій Чехословаччини півсуверенної німецької держави у рамках федерації з Прагою, при цілковитій зміні курсу закордонної політики Чехословаччини; іншими словами: до зрівняння чехословачко-совітського політичного й військового союзу, отже хоче основно змінити дотеперішню закордонну політику Праги.

Італійський диктатор Мусоліні заявив, що не цікавиться долею Чехословаччини, даючи таким робом вільну руку своєму союзникові Гітлеру, який відповідно це й використовує через свого неіменованого ще намісника Генцля. Франція не виказує теж охоти кровавитися за чехів, а можна сумніватися, чи й Совіти в сучасних відносинах зв'язяться на збройну інтервенцію. В таких міжнародних та внутрішніх обставинах голос Генцля набирає великої ваги, що ставить Чехословачку Республіку перед невідомою майбутністю та змушує її до основної реалізації цілої своєї дотеперішньої політики, бо легко може зустріти її доля довоєнної Австрії з осені 1918. р.

В іншій площині йшла і йде політична діяльність провідника Словаччини о. Андрея Гайки, старенького нині, але завжди ще дуже меткого й діяльного католицького пароха з Ружомберку, керівника найбільшої словацької католицької людської партії. Заслужений довірою словацький діяч, що за свої національні і політичні переконання та діяльність відсидів півчверта року в'язниці у довоєнній Угорщині, ще перед оформленням внутрішньої будови і кордонів сучасної Чехословачкої Республіки на мировій конференції в Парижі та в постановках чехословачької конституції став на становищі територіальної автономії Словаччини, домагаючися здійснення т. зв. пітсбурської угоди в Америці з 30. травня 1918. р., заключеної між представниками словацьких і чеських організацій у приваті пок. президента д-ра Масарика і ствердженої його підписом.

О. Андрей Гайка, безкомпромісовий ворог Мадярщини, є теж беззастережним противником чехізації Словаччини і чеського там верховодства. Як провідник сучасного національного руху є о. Гайка противником тих, які уже нечисленних словаків, що перейшли в чеський національний табір (як пок. през. д-р Масарик, колишній перший міністр для Словаччини д-р Шробар і теперішній прем'єр д-р Годжа) і дали почин до штучного твору — народу, який не існує — чехословачького

Між національним табором о. Гайки і словацькими „чехословаками“ є деяка аявльогія, як між нами, українцями, і нашими галицькими москвофілами, бо словацькі „чехословаки“ заперечують національну самостійність словаків, вважаючи словацьку мову за місцевий діалект чеської мови, подібно як це роблять досі наші москвофіли з українською мовою в користь московської.

Як Генцль у судетському краю, так і о. Гайка на Словаччині є сьогодні дійсним паном положення. Оба вони та їх табори є в рішучій опозиції до централістичного праського уряду. Різниця між ними та, що коли в тіні Генцля йде новий „аншлюс“ у користь Німеччини, то Гайка і кермований ним словацький національний рух боронять цілості Чехословачької Республіки, домагаючися беззастережно тільки повної територіальної автономії для Словаччини з власним законодавчим соймом, урядом, а в останніх часах також з власною територіальною армією — з гаслом „Словаччина для словаків“ і з поворотом чеських урядовців на західний беріг ріки Морави.

Генцльнівський рух і скріплений тепер словацький національний рух під проводом о. Гайки — до речі теж колишнього політичного в'язня з початків Чехословачької Республіки за домагання територіальної автономії для Словаччини — розбудив ще більше і так дуже сильні ревізіоністичні домагання мадярів. Ожила свою діяльність Мадярська Ліга для ревізії тріанонського договору в Будапешті, що з приводу акції Генцля у своєму органі у французькій мові „Nouvelles D'atubances“ за трагич-

ц. р. помістила велику передову статтю п. м. „Проблеми національностей у Чехословаччині“ з відповідною картою і статистикою та домаганням ревізії кордонів у користь Мадярщини. Рівночасно провідник чехословачьких гідярів і член чехословачького парламенту граф Естергазі виступив з домаганням до праського уряду широкої культурної і господарської автономії для мадярів, яких число в Чехословаччині подано на 720.000 (4.89 відс. загальної населення). Домагання Естергазі — це теж перший етап мадярських ревізіоністичних змагань, щоб відібрати на півночі Словаччину, а на кожний випадок Підкарпатську Русь. Щодо анексії українського Закарпаття має Будапешт симпатії майже всіх польських політиків, без огляду на політичні переконання і політичні табори, які зовсім не скривають того, що Польща хоче мати спільну границю з Мадярщиною.

Коли хитаються основи чехословачької державної будови, коли гомонять імена Генцля, Гайки та Естергазі, то й наші брати з верхів Карпат не сміють бути безділні. Серед тамошнього українського населення, як взагалі серед усіх українців у світі, нема нікого, хто бажав би повороту мадярської влади. Українські провідники Закарпаття не бажали ніяк упадку чи розбору Чехословачької Республіки, навпаки: її скріплення; вони домагаються тільки одного, щоб автономія Підкарпатської Руси переведено швидко і в цілості та щоб устійнено її кордони й занежано експерименти з насаджуванням москвофільства на нашій національній території.

Д-р Ст. Баран.

Після римської зустрічі.

Рим. 17. травня 1938.

Ось тиждень, як закінчилася подорож канцлера Гітлера до Італії, і як це не дивно — всі з неї раді. Подумайте: фірер та дуче нічого не підписали! Ані кавальчика паперу! Ніякого союзного трактату. І в тоах, проголошених у венеційській Палаті, нікому вони не загрожували смертю. „Справжні державні мужі“ — пише поважно „Таймс“.

Не кажемо вже про те, що чужинським журналістам довелося зробити велике відкриття, і вони горді, як Христофор Колумб: Італія не Німеччина-Італія латинська країна, Італія вітала з більшою щирістю свого дуче, ніж чужого германського вождя, Італія нарешті не без деякого хвилювання дивилася на свастику, що так раптово появилася на її брєнерському кордоні.

А хто-ж цьому заперечував, що Італія — латинська країна? Це всім і так було відоме, і не бачимо причини, чому це відкриття моглоб вплинути на рух оси Рим-Берлін. Можуть бути союзники і без расових чи культурних спільностей: чи наприклад Франція та Англія не приятелюють? А різниці між ними ще може навіть більші, ніж між Італією та Німеччиною.

Не можна робити політичних висновків на основі більшої чи меншої овації, які лунали у Римі на адресу Гітлера. В дійсності італій-ні-

мецька приязнь, як і всі інші союзи, основана на інтересах. Чи Італії корисно співпрацювати з Німеччиною? Чи може вигідніше їй зупинити поступ германізму? Тут вся основа питань, на якими треба уважно слідкувати. Але до цього часу можна ствердити, що приязнь обох країн принесла їм лише користь. Італія завоювала со-

Непромакальні плащі

Краєві і заграничні від 12:90 зол.
 поручає ШАПІРА вул. Личаківська ч. 1

бі Етіопію, завдяки Німеччині, а Німеччина зогла зробити „аншлюс“ тільки завдяки мовчазній згоді Італії. Разом обидві держави не дозволили большевизмові закріпитися в Іспанії, вони разом зміцнили свій престиж в очах Англії та Франції і тепер уже можуть мати поважний голос у різних інших справах.

Без сумніву, що зміцнення германізму — це небезпека для Італії (як і для багатьох інших держав Європи); але ця небезпека не безсередня. Союз Італії з Німеччиною у даній моменті побудований на інтересі, тимто не потребує трактатів.

Ростислав Шульман.

ДЕРЖАВНА ШКОЛА ТЕХНІЧНА.

У Львові при вул. Снопківській ч. 47 (кінєць трамваю ч. 2) пишється великий комплекс двоповерхових будинків з написом „Панствова Школа Технічна“, — однаке підписи показують, що міститься тут цілий ряд технічних шкіл.

Це давня „Промислова Школа“, одна з найкращих того роду заведень шкільних у б. Австрії, за часів Польщі перемінена в „Технічну Школу“, яка славиться як найліпше поставлена технічна школа в Польщі під оглядом устаткування і добору учительських сил. Вона тепер по реорганізації фахрвого шкільництва в Польщі на основі світових зразків перемінилася розпорядком міністра освіти з 1936 і 37 р. на чотири школи, а саме: 1). Гімназію механічну і 2) електричну, 3) Ліцей механічний і 4) дороговий.

З давньої школи залишився дороговий виділ (III і IV кл.), та електрично-механічний виділ (клас IV), які ліквідуються і вже не мають перших класів. Зате залишається Виділ декоративних мистецтв і артистичного промислу клас I—V, як коєдукаційна школа для абсолютів (ток) VI кл. всенародних шкіл. Він має небагато статі „Інститутом пластичних мистецтв, себто школою ліцеального рівня, залишена теж 5-міс. зимова школа будів. майстрів

і річні курси радіотехніки та електротехніки. З огляду на те, що молодь уже повинна вибрати собі дальший напрям студій подаємо інформації про ці школи і умови прийняття.

До обох гімназій приймають хлопців з некінченою VI кл. всенародньої школи, у віці 14—17 літ, що є відповідно розвинені фізично та зложать вступний іспит з польського, математики, арифметики з геометрією і рисунком. При іспиті з польського питають теж історію, а при географії природу. Вступний іспит дає мету перевірку умовного розвитку і знань кандидата. За основу орієнтації буде служити свідоцтво VI кл. всенар. школи. З того ж часу, що іспит буде обертатися в рамках знань з народньої школи II ступня програмового, до VI кл. всенародньої школи.

Вступний іспит попереджує психологічний досвід кандидата та лікарські огляди. Вписи та іспити починаються 22. червня. Річна оплата 170 зол. та 10 зол. вписового і за навчання, яку звертають. До короткого проміжку слід долучити метрику та шкільне свідоцтво VI класу. Побажана, хоча неконечна, плата. Порадні патронату над ремісничою школою у Львові, вул. Бураярда 5 (біля Будины придатності кандидата до технічного навчання).

Наука в обох гімназіях триває 4 роки.

І-ший дешевий сезон тільки до 15. червня
лікування ричалом **Зл. 155** —
інформації!

ІВОНІЧ-ЖИВЕЦЬ

дався явно під опіку Берліна, звідки доставляв і доставляв подібні інструкції щодо дальшої акції. Сама територіальна автономія не вдовольняла його всіх геналянівців. Тут і там лунали навіть голосно гасла а домаганням злуки судетських німців з сусідньою Німеччиною, а щонайменше створення німецької федеративної держави при перестрою Чехословаччини на союзу федеративних держав.

Імє Конрада Геняліна стало відразу відоме у найдаліших закутках Чехословацької Республіки, що сама обивається перед загрозою розпаду. Чехословацький уряд, одніюючи фактичну силу Геняліна і сильний протекторат над ним Гітлера, не відважился застосувати проти Геняліна і його гвардії закону про охорону держави. Малою напружені відносини з Польщею й Мадярщиною, своїми безпосередніми сусідами, а французьких і совітських опікунів дуже далеко, уряд Чехословаччини пішов на переговори з Геняліном, ухилившись йому подорож за кордон, спрямовану саме проти теперішнього правно-державного стану Чехословаччини.

У справу вмішалися чужі — англійські і французькі дипломати і Чехословаччина стала предметом політично-дипломатичних розмов і торгів у Лондоні й Парижі, як теж у Берліні й Римі. Очевидно, Прагою зацікавилася теж Варшава і Будапешт. Зокрема Англія робила і робить дипломатичний натиск на чехословацький уряд, щоб він пішов на далекі уступки в користь судетських німців. Генялін, ще перед кількома роками скромний учитель руханки, став напівсуверенною особою, з яким рахуються і мусять рахуватись і президент республіки д-р Бенеш і прем'єр д-р Годжа.

Домагання Геняліна після його недавніх розмов у Лондоні й Берліні зовсім не мали. Точніших подробиць не оголошено, говорять тільки, що Генялін прагне до створення з німецьких територій Чехословаччини півсуверенної німецької держави у рамках федерації з Прагою, при цілковитій зміні курсу закордонної політики Чехословаччини; іншими словами: до зрвання чехословацько-совітського політичного й військового союзу, отже хоче основно змінити до теперішню закордонну політику Праги.

Італійський диктатор Мусоліні заявив, що не цікавиться долею Чехословаччини, даючи таким робом вільну руку своєму союзникові Гітлеру, який відповідно це й використовує через свого неіменованого ще намісника Геняліна. Франція не виказує теж охоти кровавитися за чехів, а можна сумніватися, чи й Совіти в сучасних відносинах зважаться на збройну інтервенцію. В таких міжнародних та внутрішніх обставинах голос Геняліна набирає великої ваги, що ставить Чехословацьку Республіку перед невідомою майбутністю та змушує її до основної ревізії цілої своєї до теперішньої політики, бо легко може зустріти її доля довоєнної Австрії з осені 1918. р.

В іншій площині йшла і йде політична діяльність провідника Словаччини о. Андрея Гайки, старенького нині, але завжди ще дуже меткого й діяльного католицького пароха з Ружомберку, керівника найбільшої словацької католицької людської партії. Заслужений довіренний словацький діяч, що за свої національні і політичні переконання та діяльність відсидів чотири роки в'язниці у довоєнній Угорщині, ще перед оформленням внутрішньої будови і кордонів сучасної Чехословацької Республіки на мировій конференції в Парижі та в поставах чехословацької конституції станув на становищі територіальної автономії Словаччини, домагаючися здійснення т. зв. пітсбурської угоди в Америці з 30. травня 1918. р., заключеної між представниками словацьких і чеських організацій у приїзді пок. президента д-ра Масарика і ствердженої його підписом.

О. Андрей Гайка, безкомпромісовий ворог Мадярщини, є теж беззастережним противником чехізації Словаччини і чеського там верховодства. Як провідник сучасного національного руху є о. Гайка противником тих, нині уже нечисленних словаків, що перейшли в чеський національний табір (як пок. през. д-р Масарик, колишній перший міністр для Словаччини д-р Шробар і теперішній прем'єр д-р Годжа) і дали почин до штучного твору — народу, який не існує — чехословацького.

Між національним табором о. Гайки і словацькими „чехословаками“ є деяка аразьогія, як між нами, українцями, і нашими галицькими москвофілами, бо словацькі „чехословаки“ заперечують національну самостійність словаків, уважаючи словацьку мову за місцевий діалект чеської мови, подібно як це роблять досі наші москвофіли з українською мовою в користь московської.

Як Генялін у судетському краю, так і о. Гайка на Словаччині є сьогодні дійсним паном положення. Оба вони та їх табори є в рішучій опозиції до централістичного праського уряду. Ріжниця між ними та, що коли в тіні Геняліна йде новий „аншлюс“ у користь Німеччини, то Гайка і кермований ним словацький національний рух боронять цілості Чехословацької Республіки, домагаючися беззастережно тільки повної територіальної автономії для Словаччини з власним законодавчим соймом, урядом, а в останніх часах також з власною територіальною армією — з гаслом „Словаччина для словаків“ і з поворотом чеських урядовців на західний беріг ріки Морави.

Генялінівський рух і скріплення тепер словацький національний рух під проводом о. Гайки — до речі теж колишнього політичного в'язня з початків Чехословацької Республіки за домагання територіальної автономії для Словаччини — розбудив ще більше і так дуже сильні ревізійні домагання мадярів. Ожила свою діяльність Мадярська Ліга ревізії трирічного договору в Будапешті, що з приводу акції Геняліна у своєму органі у французькій мові „Nouvelles Danubiennes“ за трагедію

ц. р. помістила велику передову статтю п. н. „Проблеми національності у Чехословаччині“ з відповідною мапою і статистикою та домаганням ревізії кордонів у користь Мадярщини.

Рівночасно трігіндик чехословацьких мадярів і член чехословацького парламенту Грф Естергазі виступив з домаганням до праського уряду широкої культурної і господарської автономії для мадярів, яких число в Чехословаччині подають на 720.000 (4,89 відс. загальної численності). Домагання Естергазі — це теж перший етап мадярських ревізійністичних змагань, щоб відібрати на півночі Словаччини, в кожному випадку Підкарпатську Русь. Ще анексії українського Закарпаття має Будапешт симпатії майже всіх польських політиків, без огляду на політичні переконання і політичні табори, які зовсім не скривають того, що Польща хоче мати спільну границю з Мадярщиною.

Коли хитаються основи чехословацької державної будови, коли гомонять імена Геняліна, Гайки та Естергазі, то й наші брати з верхів Карпат не сміють бути бездіяльними. Серед тамошнього українського населення, в загальні серед усіх українців у світі, нема нікого, хто бажав би повороту мадярської влади. Українські провідники Закарпаття не бачать ніяк упадку чи розбору Чехословацької Республіки, навпаки: П скріплення; вони дають тільки одного, щоб автономію Підкарпатської Русі переведено швидко і в дію, та щоб устійнено її кордони й занехано експерименти з насаджуванням москвофілства на нашій національній території.

Д-р Ст. Баран.

Після римської зустрічі.

Рим. 17. травня 1938.

Ось тиждень, як закінчилася подорож канцлера Гітлера до Італії, і як це не дивно — всі з неї раді. Подумайте: фірер та дуче нічого не підписали! Ані кавальчика паперу! Нікогого союзного трактату. І в тоастих, проголошених у венеційській Палаті, нікому вони не загрожували смертю. „Справжні державні мужі“ — пише поважно „Таймс“.

Не кажемо вже про те, що чужинським журналістам довелося зробити велике відкриття, і вони горді, як Христофор Колумб: Італія не Німеччина. Італія латинська країна, Італія вітала з більшою щирістю свого дуче, ніж чужого германського вождя, Італія нарешті не без деякого хвилювання дивилася на свастику, що так раптово появилася на її бренерському кордоні.

А хто-ж цьому заперечував, що Італія — латинська країна? Це всім і так було відоме, і не бачимо причини, чому це відкриття могло вплинути на рух оси Рим-Берлін. Можуть бути союзники і без расових чи культурних спільностей: чи наприклад Франція та Англія не приятелюють? А ріжниця між ними ще може навіть більша, ніж між Італією та Німеччиною.

Не можна робити політичних висновків на основі більшої чи меншої овації, які лунали у Римі на адресу Гітлера. В дійсності італіо-ні-

мецька приязнь, як і всі інші союзи, осмислена інтересами. Чи Італії корисно співпрацювати з Німеччиною? Чи може вигідніше їй дуче поступ германізму? Тут вся основа питає, якими треба уважно слідкувати. Але до часу можна ствердити, що приязнь обох країн принесла їм лише користь. Італія завоювала

Непромакальні плащі

Краєві і заграничні від 12:90 зов.
поручає ШАПІРА вул. Личаківська 4

бі Етіопію, завдяки Німеччині, а Німеччина в гла зробити „аншлюс“ тільки завдяки мого згоді Італії. Разом обидві держави не дозволяють більшовизмові закріпитися в Еспанії, вони зом зміцнили свій престиж в очах Англії та Франції і тепер уже можуть мати поважний голос у ріжних інших справах.

Без сумніву, що зміцнення германізму — небезпека для Італії (як і для багатьох держав Європи); але ця небезпека не безсередня. Союз Італії з Німеччиною у даній моменті побудований на інтересі, тимто не повинен трактатів.

Ростислав Шукан

ДЕРЖАВНА ШКОЛА ТЕХНІЧНА

У Львові при вул. Снопківській ч. 47 (кінцеві трамваю ч. 2) пишається великий комплекс двоповерхових будинків з написом „Паньствова Школа Технічна“, — одначе підписи показують, що міститься тут цілий ряд технічних шкіл.

Це давня „Промислова Школа“, одна з найкращих того роду заведень шкільних у б. Австрії, за часів Польщі перемінена в „Технічну Школу“, яка славиться як найліпше поставлена технічна школа в Польщі під оглядом устаткування і добору учительських сил. Вона тепер по реорганізації фахового шкільництва в Польщі на основі світових зразків перемінилася розпорядком міністра освіти з 1936 і 37 р. на чотири школи, а саме: 1) Гімназію механічну і 2) електричну, 3) Ліцей механічний і 4) дороговий.

З давньої школи залишився дороговодний (III, IV кл.), та електрично-механічний виділ (клас IV), які ліквідуються і вже не мають перших класів. Зате залишається Виділ декоративних мистецтв і артистичного промислу кл. I—V, як коєдукаційна школа для абсолювентів (ток) VI кл. всенародніх шкіл. Він має небагато статті „Інститутом пластичних мистецтв, себто школою ліцеального рівня, залишена теж 5-міс. зимова школа будів. майстерів

і річні курси радіотехніки та електротехніки. З огляду на те, що молодь уже починає рати собі дальший напрям студій подання інформації про ці школи і умови прийому.

До обох гімназій приймають хлопців і дівчат кінченою VI кл. всенародньої школи, 14—17 літ, що є відповідно ромінію, та зложать вступний іспит з польської мови та зложать вступний іспит з геометрії і графії, аритметики з геометрією і фізики при іспиті з польського мови та зложать вступний іспит з географії природи. Вступний іспит на меті перевірку умового розвитку і здатності кандидата. За основу орієнтації буде оцінюватися свідоцтво VI кл. всенар. школи. З того, що іспит буде обертатися в рамках мови народньої школи II ступня програвати до VI кл. всенародньої школи.

Вступний іспит попереджує експериментальний дослід кандидата та лікарський огляд. Вписи та іспити починаються 22. червня. Вплата 170 зов. та 10 зов. вписового збору, яку звертають. До короткого іспиту слід долучити метрику та шкільне свідоцтво VI кл. класи. Побажана, хоча не обов'язкова, ка Порадні патронату над ремісничими дітьми у Львові, вул. Бураярда 5 (будинок приналежності кандидата до технічних шкіл).

Навка в обох гімназіях триває з 1. вересня

Тепер перейдемо поодинокі школи.

I. Завданням механічної гімназії є практичне і теоретичне підготування молоді до виконання в металевій промислі ковальських, слюсарських і токарських робіт. Програма нижчих класів обіймає усі три фахи, програма вищих класів має три напрями: механічного обробу в III і IV кл., ковальство в IV кл. і слюсарство в IV кл.

П'ять годин обіймає 40—46 годин науки і вправ у варштатах, в які школа є добре забезпечена. Предметом навчання є попри загальноосвітні ось які фахові предмети: технологія, організація підприємств, хемія з матеріалознавством, фізика з машинознавством і рисунки. Варштатові заняття займають визначне місце в програмі, бо 17—27 год. тижнево.

II. Електрична гімназія має за завдання практично і теоретично підготувати молоді до електромонтерства. Перші класи обіймають електротехніку взагалі, кл. IV. бере на увагу напрями техніки сильних струй і теле- та радіотехніки. Крім цього для практичного вишколу учнів в електр. інсталяціях відбувається поза-шкільна інсталяційна практика.

Праця у школі і варштатах триває 40—43 год. тижнево, а поза загально-освітніми предметами обіймає: основи електротехніки, електричне урядження, телетехнічні лінії, матеріалознавство, технологію, фізику з машинознавством, електр. машини, теле- і радіотехніку, телефонію, телеграфію, радіотехніку, організацію електр. заводів і рисунки.

III. Механічний Ліцей має дати крім практичного, ширше знання теоретично-фахове і загальне. Він підготовлює: а) до праці при організуванні продукції в метал. промислі механічним, б) до праці конструкторів у цьому промислі або до чинностей енергетиків у різних галузях господарського життя. Побіч загально-освітніх є там такі фахові предмети:

технологія металів, варштати, частини машин, помпи, кітли, мотори, конструкційні вправи, електротехніка, термодинаміка, організація підприємств, рисунки і ін. Праця у варштатах столярським, тесельським і ковальським.

IV. Дорогогий ліцей дає крім практичного, ширше теоретично-фахове знання потрібне до праці при організуванні і веденні робіт зв'язаних з будовою і утримуванням доріг, та конструкторських чинностей в цій діяльності. Вчать там крім заг.-освітніх предметів, таких фахових: дороги, залізниці, земні роботи, будівництво, мости, залізобетон, статика і витрималість матеріалів, кошторисування, гірництво, матеріалознавство, водопроводи і т. ін. Праця у варштатах столярських, тесельських, ковальських.

Наука триває в ліцеях 3 роки. П'ять занять 42—44 год. тижнево. До ліцеїв приймають учнів з покінченою гімназією нового типу, або VI кл. давньої, а також з 3—4 літньої середньої фахової школи попередженої покінченою VII кл. народньої або III кл. давньої гімназії, у віці 16—20 літ.

Кандидати з покінченою гімназією здають тільки іспити з рисунків (у розмірі гімназії), кандидати з фах. шкіл здають рисунки, польське і математику (у розмірі гімназії загально-освіт.). Покінчений Ліцей дає право виконувати відповідне звання і охочим вступити на високі школи спорідненого фаху нарівні з абсолювентами загально-освітніх ліцеїв. Такі теж самі військові управління.

Вписи і вступні іспити починаються 27 червня. Є теж лікарські оглядини і психотехнічні досліді. Можна теж долучати свідомо гімназійного шкільного лікаря до прохання.

Подаючи ці інформації просимо теж інші часописи ними покористуватися, щоб вони дійшли усюди там, де доходить наша преса.

Д. Коренець.

„Волинські церкви переповнені — паніка швидко минає!..“

З розмови з членами делегації православного населення Волині до прем'єра ген. Складковського.

Варшава, у травні 1938.

В понеділок, 9. V. м. — як „Діло“ вже інформувало — прем'єр ген. Славой-Складковський прийняв на довгий аудієнції делегацію православного духовенства і селянства з Волині, що інтерв'ювала у голови польського уряду в справі відомих волинських подій.

Негайно після аудієнції представники української та російської преси у Варшаві звернулися до членів делегації з проханням інформації про теперішнє положення і долю православного населення Волині. Вашому кореспонденту вдалося дістати отсі радісні (хоча ми знаємо від оптимізму) інформації:

— Винажки розвинулися так швидко — оминає нам делегат — священник з околиці Гриньок — так неочікувано, що ми — підє правди діти — розгубилися. Населенням, яке нічого подібного не очікувало, заволоділа паніка. І — зрозуміло — лише тою панікою можна пояснювати початковий успіх після першої католізації латинників. Селянство переходило до католицизму зі слезами в очах. Це факт. Але в зі слезами вертались до Православної Церкви. Які з тих сліз були слезами радості, і які — смутку, чи розпачу?

— А які настрої тепер?

— Тепер вже починає бути цілком інакше. Перелом — паніка минає дуже швидко, на ній вплинула у великій мірі архипастирська вітання Пресоа. Олександр. Після неї почалися повертати до православ'я. В самих Гриньках повернулося 120 людей. По-друге як природна реакція дається зауважити на цілій Волині не-латинський аспект релігійних настроїв та приви-

зання до віри батьків. У неділі і в усі свята церкви бувають переповнені вірними. Дам вам приклад: свічні доходи по церквах зросли вдвоє, все населення відбуло св. сповідь.

Не можна не зауважити теж — продовжує наш співбесідник — дуже відрядного явища, як наслідку пережитих потрясень, а саме особливого духового об'єднання волинського села. Звичайні давнішні сільські сварки за межу чи за курку відійшли на другий план — забуваються, минають. Українське волинське село, кажучи модно, консолідується і міцнішає духово.

— Ну, а як же почувують себе ті, що перейшли на католицизм?

— Знаєте — правду сказавши — не дуже... Правда, вони мають від місцевої влади багато привілеїв, моральних та практичних. Якщо напр. поліцей звертається до православного селянина, то каже йому „ви“, а до „конвертита“ він говорить „прошен пана“. Самі розумієте — „впра хлопська“ і „впра панська“.

Положення господарське тих „конвертитів“ на селі все таки незавидне, погане, як усіх селян. До того їх дуже мало. Православна більшість, що до цієї пори ніколи вороже не ставилась навіть до „старих“ католиків, тепер ставиться до одних і других холодно, недовірно і в білі їм не дуже радо помагає. Очевидно, православні села дуже культурно, але й дуже послідовно їх омивають. З „конвертитами“ не розмовляють, не мають ніяких зв'язків, не зауважують просто їхнього існування.

— А скажіть, панотце, будь ласка. Оце ви підписували, що до часу „ревіндикації душі“

Знову велика вигра!

Зол. 15.000

на число 128514

а також багато вигр нижче 15.000 зол.
впало в 11. дні тягнення 4-тої класи
на льоси відомої зі щастя колектури

„РУНО“, Равіч і С-ка
Львів, пл. Марійська 4.

Українському Громадянству до відома!

Повідомляємо, що в неділю 22. травня ц. р. довершиться акт посвячення прапору Матері-Просвіти, попереджений архієрейською Службою Божою в год. 9.45 ранку в каплиці біля архикатедрального храму св. Юра в наміренні Ювілятки „Просвіти“.

Все свідоме українське громадянство віддасть поклін Ювілятці і вікна своїх мешкань прибере ювілейними наліпками „Просвіти“.

православні українці не тільки толерували, але й жили примірно з католиками. Чи тепер можна сподіватися змін і під цим оглядом?

— Безумовно! Безумовно! Ворожба вже є — „ревіндикація“ принесла грізні признаки поважних релігійних антагонізмів. Мирне співжиття різних віросповідань на Волині — розбите і все це може злікувати тільки час та особлива обережність.

— Отже, реасумуючи те, що ми від вас почули, „є ще порох у порохівниціх“?

— Є, є, зрозуміло, що є! І нема причини попадати в розпучу чи зневіру, хоча все це таке болісне і гірке. Настрій на місцях бадьоріший — зрозуміло — там на фронті ніж тут у вас, у запалі, тому нема чого падати духом. Православна Волинь не захитається, не впаде!

Стільки сказав нам старенький православний священник знад більшевницького кордону, один з тих слуг свого народу, що в боротьбі вирости і для яких вона — зміст життя.

Бажаючи насвітлити проблему „ревіндикації душі“ ще й від сторони... предмету тої акції, перевели ми розмову з делегатом селян, 65-літнім Евфимом Ничком. Оце вірний її зміст:

— Ну, як же вас п. прем'єр прийняв, приязно? — питаємо.

— Та воно добре — відповідає селянин. — Казали мені оповідати, а я оповідати не спосібний. Коб так мене питали, то я би всю біду нашу оповів, а говорити сам не потрапляю...

От тільки і сказав, що доки нас не прислали на католиків, то ми і злости ні на кого не мали. А тепер не довіряємо тим, що перекинулись від нас, всі як не ті люди стали. Роздор пішов.

— Про це ви п. прем'єрові сказали?

— Ну, так. Казав, що така несправедливість діється. Казав — нехай він був і підозрілий раніш, нехай на нього й око мали, а як став католиком, то все йому віляло. Може собі і 24 години ходити, куди хоче, а мені от не вільно. Як сонце зайде, то й коней напоїти не можу, бо зараз карають. А чи я вкрам, чи я протинився? Всього, що хочу померти в тій вірі, що й народився.

Тільки, бачите, одним я журюся, що я не все второпав, що мене п. прем'єр питав. Бо по польському, то я — сказати — й нічого не розумію. Він мене питав, чи був хто арештований за віру, а я зразу не зрозумів та кажу „ні“. От колиб на мому місці був хтось з мудріших, що їх від нас з Гриньок повиселявали, то той би все розказав.

— Кажете, у вас — „роздор“?

— Ой, роздор. Таку всі зістє, таку неаисть мають, що не дай Боже! Не буде спокою на нашій землі, згадаєте мое слово, не буде...

Фа—ський.

НЕ ЗУПИНЯЙСЯ НА ХІДНИКУ І НЕ ГАЛЬДУЙ
РУХУ!

Тепер перейдемо поодинокі школи.

I. Завданням механічної гімназії є практичне і теоретичне підготування молоді до виконання в металевій промислі ковальських, слюсарських і токарських робіт. Програма нижчих класів обіймає усі три фахи, програма вищих класів має три напрями: механічного обробу в III і IV. кл., ковальство в IV. кл. і слюсарство в IV. кл.

Плян годин обіймає 40—46 годин науки і справ у варштатах, в які школа є добре засоблена. Предметом навчання є попри загальноосвітні ось які фахові предмети: технологія, організація підприємств, хемія з матеріалознавством, фізика з машинознавством і рисунки. Варштатові заняття займають визначне місце в програмі, бо 17—27 год. тижнево.

II. Електрична гімназія має за завдання практично і теоретично підготувати молоді до електромонтерства. Перші класи обіймають електротехніку асагалі, кл. IV. бере на увагу напрям техніки сильних струй і теле- та радіотехніки. Крім цього для практичного вишколу учнів в електр. інсталяціях відбувається поза-шкільна інсталяційна практика.

Праця у школі і варштатах триває 40—43 год. тижнево, а поза загально-освітніми предметами обіймає: основи електротехніки, електричне урядження, телетехнічні лінії, матеріалознавство, технологію, фізику з машинознавством, електр. машини, теле- і радіотехніку, телефонію, телеграфію, радіотехніку, організацію електр. заводень і рисунки.

III. Механічний Ліцей має дати крім практичного, ширше знання теоретично-фахове і загальне. Він підготовує: а) до праці при організуванні продукції в метал. промислі механічній, б) до праці конструкторів у цьому промислі або до чинностей енергетиків у різних галузях господарського життя. Побіч загально-освітніх є там такі фахові предмети:

технологія металів, варштати, частини машин, помпи, кітали, мотори, конструкційні апарати, електротехніка, термодинаміка, організація підприємств, рисунки і ін. Праця у варштатах столярським, тесельським і ковальським.

IV. Дороговий ліцей дає крім практичного, ширше теоретично-фахове знання потрібне до праці при організуванні і веденні робіт зв'язаних з будовою і утримуванням доріг, та конструкторських чинностей в цій ділянці. Вчать там крім заг.-освітніх предметів, таких фахових: дороги, залізничні, земні роботи, будівництво, мости, залізобетон, статика і витрималість матеріалів, кошторисування, гірництво, матеріалознавство, водопроводи і т. ін. Праця у варштатах столярських, тесельських, ковальських.

Наука триває в ліцеях 3 роки. Плян занять 42—44 год. тижнево. До ліцейів приймають учнів з покінченою гімназією нового типу, або VI кл. давнього, а також з 3—4 літньої середньої фахової школи попередженої покінченою VII. кл. народньої або III. кл. давньої гімназії, у віці 16—20 літ.

Кандидати з покінченою гімназією здають тільки іспити з рисунків (у розмірі гімназії), кандидати з фах. шкіл здають рисунки, польське і математику (у розмірі гімн. загальноосвіт.) Покінчений Ліцей дає право виконувати відповідне звання і охочим вступити на високі школи спорідненого фаху нарівні з абсолювентами загально-освітніх ліцейів. Такі теж самі військові управління.

Вписи і вступні іспити починаються 27 червня. Є теж лікарські оглядини і психотехнічні досліді. Можна теж долучати свідоцтво гімназійного шкільного лікаря до прохання.

Подаючи ці інформації просимо теж інші часописи ними покористуватися, щоби вони дійшли усюди там, де доходить наша преса.

Д. Коренець.

Знову велика виграш!

Зол. 15.000

на число 128514

а також багато вигр нижче 15.000 зол.
впало в 11. дні тягнення 4-тої класи
на льоси відомої зі щастя колектури

„РУНО“, Равіч і С-ка
Львів, пл. Марійська 4.

Українському Громадянству до відома!

Повіdomляемо, що в неділю 22. травня ц. р. довершиться акт посвячення прапору Матері-Просвіти, попереджений архиерейською Службою Божою в год. 9.45 ранку в каплиці біля архикатедрального храму св. Юра в наміренні Ювілятки „Просвіти“.

Все свідоме українське громадянство віддасть поклін Ювілятці і вікна своїх мешкань прибере ювілейними наліпками „Просвіти“.

„Ніколи не виречемося своєї греко-католицької церкви і своєї української нації!“

Заява української шляхти з Кульчиць Шляхотських, самбірського повіту.

В останньому часі появилася багато неправдивих а то й бреханих вісток про Кульчиць Шляхотських. Для висвітлення правди і спростування тих неправдивих, бреханих, татарських вісток, ми нижче підписані громадяни Кульчиць Шляхотських заявляємо:

Ми свідомі того, що наше село одно з найстаріших сіл Самбірщини, яке пам'ятає часи наших князів. Наше шляхотство історично виводиться з князівських часів. Наші предки напевно творили прибутку дружини, належачи до боярського стану. Тепер різні люди намагаються ті історичні факти перевернути, а в нас просто вимовити, будемо ми якесь „польська шляхта“ чи просто такі поляки, яких заукраїнізувала Австрія або греко-католицькі священники. Заявляємо, що ці вістки безпідставні і навіть такі, що справді освічена людина не уважала б за гідне їх передавати!

У нашому селі було ще недавно (є ще багато людей, що це пам'ятають) чотири церкви. Ці церкви ставили наші предки за старої польської держави. Якби наші предки були поляками, то чи це було б можливе в королівській Польщі змінити обряд з римо- на греко-католицький і будувати церкви замість костелів?

Кажуть, що наші предки говорили по польськи (Побудка, ч. 6/37). Але ми маємо метрики писані з 1743 р., писані ще за давньої Польщі. Ці метрики писав такі наш родак, парох Кульчицький, а писав їх церковниною, уживаючи кирилиці, себто тодішнього, урядового письма перкан. Якби ми були поляки, то чи це можливо, щоби поляк у польській державі вирікався свого рідного і писав нашою церковниною?

наші предки вийшли переможно з боротьби у своєму лихолітті. Заявляємо, що як гідні нащадки великих, героїчних предків, ніколи не виречемося своєї греко-католицької церкви ані своєї української нації.

Цю заяву підписало 376 членів шляхотських родин.

Ще до теми: „Крим і Берестейський мир“.

Львів, 20. V. 1938.

Високоповажаний Пане Редакторе!

Прочитав я в сьогоднішнім „Ділі“ статтю п. О. Северюка п. з.: „Крим і берестейський мир“, в якій він твердження берлінського „Українського Вістника“ про відречення українською мировою делегацією в Бересті 1918 р. Криму називає „ще досі нечуваною для українців оцінкою берестейського чину, з якої вперше довідуємося, що українська делегація перерекнула життєвий інтерес української нації“ та що автор такого твердження „покористався цілком вигаданими і наївно фальшивими історичними даними“, а опис, як це мало місце, називає „сценою абсолютно апокрифічною і вигаданою“.

Супроти того вважаю своїм обов'язком пригадати, що першу вістку про сумний факт, описаний у берлінському „Українському Вістнику“, подав до публічного відома з подрібним описом, як це відбулося, ще восени 1919 р. один з визначних членів української мирової делегації в Бересті п. М. Любінський на одній конференції представників преси в Кам'янці Подільській, а що я, як один з учасників тої конференції, записав у моїм споміні п. з. „Україна і Крим — Причинок до історії берестейського мира“, надрукованім у львівському „Громадському Вістнику“ з 1923 р. ч. 33.

З поваженням

Іван Кривецький.

Червоні висадили у повітря ціле еспанське місто.

Червоні еспанські війська висадили в повітря ціле місто Бієскас на арагонському фронті, заки зазнали його нац. війська. В кожному домі того міста підложили вони динамітові набой і получили їх електричними проводами. Місто ма-

ло вилетіти в повітря тоді, як нац. війська ввійдуть до нього, та через необережність динаміт вибух за скоро й знищив ціле місто, але не зробив ніякої шкоди нац. військам.

—о—

Після припинення діяльності Товариства „Сила“.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ.

Хвалюна Редакціє!

Сам факт припинення діяльності одного українського робітничого Т-ва „Сила“, як також і те, що описи сталося і до нинішнього дня діється, спонукує мене прохати Хвалюну Редакцію помістити у Вашому щоденному виданні кілька моїх слів. Я довгий час зв'язаний був з Товариством „Сила“ дуже тісно — був його головою безперервно 18 літ. Я його з воєнних умовищ дивився і він згідно з передвоєнною традицією та старався виконати багаті основні — дати змогу українському робітникові у Львові діяти разом, пізнатися і плекати те, що йому дороге й кожен. В різні часи різних ворогів стрічало Товариство, але виправлене в поборюванні трудощів, завжди виходило переможно.

В початках Т-во „Сила“ давало навіть своїм членам всесторонню поміч на випадок хвороби, невідомості до праці, або смерті. Пізніше все те перебрали на Суспільну Обезпечальню і не відомо було того даліше виконувати в Товаристві, зате сильніше розвивувалась організаційно-освітня праця. Набуто також цю працю в гарному місці, але з цим виникла новий клопіт для Т-ва.

В „Силі“ писалися дуже вже від 1918 р. створити окреме товариство для домашньої прислуги: в „Силі“ відчувалися також марши

в справі оснування Т-ва „Воля“. Дуже поважно думали ми свого часу про заснування окремого товариства для возних, як також для візкарів (людей, що наймаються до різних перевожень власними візками). До зорганізування двох останніх ще й до нині не дійшло.

Те все робили ми в ім'я Боже і для добра народу. Релігійна сторінка життя членів Т-ва була дуже добре заступлена. Крім офіційної участі у всіх церковних торжествах згадаю ще про такий факт, що Т-во для своїх членів улаштувало окремі реколекції, що їх заволив Експеліція Митрополит особисто проводити. Експ. Митрополит все докладно цікавився життям у Т-ві „Сила“ і навіть тоді, коли сам не мав уже змоги до тих маленьких братів прийти, передавав своє благословення на добро й хосенну працю в Товаристві. Т-во „Сила“ дуже високо цинило благородне серце Митрополита і при всіх своїх святах висказувало свою вдячність та привязаність до свого Владика, котрого одноголосно на своїх зборах (вже давно) вибрало своїм почесним членом.

Цього року минає 30 літ від заснування Т-ва „Сила“. Тридцять літ праці цинкової, хосенної, повної жертви, де кожний Влада вкладав усе своє знання і серце, щоб на наміченому шляху дати українському робітникові максимум того, що можна йому серед коженочасних відносин дати, та хоч мінімум того, чого він конче потребує. І в такі роковини його припинено в діяльності.

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Ч. 103. Понеділок, 21 (9) травня 1888.

СТАВРОПИГІЯ СВЯТКУЄ 900-ЛІТТЯ ХРЕЩЕННЯ РУСИ І 40-ЛІТТЯ ВЛАДИ ФРАНЦА-ЙОСИФА.

Ставропігійський Інститут видав відозву, в якій заповідає, що відсвяткує 900-ліття хрещення Русі та 40-ліття панування Франца-Йосифа. Бібліографічно-археологічною виставою у місяцях жовтні, листопаді та грудні 1888 р. У зв'язку з тим Інститут звертається до духовенства, щоб воно переглянуло церковні книги і старославянські рукописи в такій ріжній церковній предметі, що своєю старовиною, укладом і формою впадуть в очі та щоб опісля тих книг, рукописів і предметів надіслало Інституту, який подбає, щоб цікавіші речі дістали на виставу.

ЯСНА І ТЕМНА СТОРІНКА.

Статтю про Якова Головацького з приводу його смерті „Діло“ так закінчило:

„Яків Головацький першими своїми літературними працями, що походили з чистої душі юнака, який любить свій нарід, поклав у важких часах чимало заслуги для нас. І ця праця в очах юного руського патріота нехай зрівноважить пізнішу темну сторінку діяльності покійника! Цеголика, що він і поклав у початках нашого літературного відродження, зрешта нині в сильний храм патріотичної діяльності Русь встоялась!“

„ВОЄННИЙ ДУХ В АНГЛІЇ“.

„В останньому часі почав провалитися в Англії великий воєнний дух і Англія думає сьогодні про європейську війну може більше, як якнебудь континентальна держава. Причина цього мабуть та, що Англія думає через європейську війну забезпечити не тільки свої посілості в Азії, але також використати момент, коли в цілій Європі настав би застій, екстремізм для себе. З того, що діється тепер в Англії можна допускати, що Англія на випадок європейської війни не залишиться нейтральною, але виступила зброєю проти давнього свого протинника Росії“.

СТАРІ ЧАСИ...

„У Відні повісили в суботу, 19-го травня, воєни Михайла Шмідта, який у березні цього року убив свого товариша Мойсея Арона. Під час виконання цього присуду, один з воєнів, що були в засіді, вимлів“.

Пристанула вся праця! Ідуть різні здогади і навіть обвинувачення. Тут саме добачую велику небезпеку. Всі порахунки можуть і повинні відбуватися між собою та на своїх замкнених зборах а не публічно. Нині треба задержати повну рівновагу духа! Не особи чи їх поганда, але товариство і його цілі мусимо мати на увазі.

Припинення діяльності товариства — це не розбиття українського роїтництва. Поділи групи та ще більше поборювання себе самих — ось що може стати найбільшим його нещастям.

Нині цілий світ трудиться над розв'язкою робітничого питання і не все добре йому це вдається. А справа українського робітника є своєю рідна. Не дивно, що ті, котрі беруться його розв'язувати, ще блудять, чи може сил не мають. Однак кожне їх зусилля і навіть незлічене нехай стануть для грядучих наужоу, як і що треба ділати, щоб досягнути свою цілі.

О. Антін Каштанов,
б. голова „Сили“.

—о—

„DAILY HERALD“ ПРО УКРАЇНЦІВ У ПОЛЬЩІ.

У зв'язку з натиском Польщі на Чехословаччину, щоб добути кращі умовини розвитку для польської меншини, льондонський „Дейлі Геральд“ зазначає, що доля куди більшої української національної меншини в Польщі знаходить якось кращою розв'язку. Польський уряд — повідомляє „Дейлі Геральд“ — сказав м. ін. воєводи зі східних воєвідств, щоб зайняти становище до українців, які, на думку „Газети Польської“, домагаються автономії в межах Польщі, наслідують судетських німців, викликають неспокій.

—о—

ІТАЛІЙСЬКИЙ КОРОЛЬ ВИПХАВ ДО ЛЬВІ

Італійський король випхав у четвер вчорашнім поїздом до Сиракуз, відвідав місто до Львів. В суботу приїждить він до Триполі.

Під час 11-денного побуту в Львів король звідить край, переведе інвентурацію публічних робіт, побуде на великій військовій реор.

Чи у Вашому повіті та у Вашій громаді не буваєтья уже домашнє навчання неписьменних? Таким навчанням повинні задіятися Філіп та читальні „Просвіти“ й окремі сільські громадяни. Для цієї мети видава „Просвіта“ дуже цікавий буквар із читанкою „ДО СКАЖІ“, що коштує всього 50 сот.

„Ніколи не виречемося своєї греко-католицької церкви і своєї української нації!“

Заява української шляхти з Кульчиць Шляхотських, самбірського повіту.

В останньому часі появилося багато неправдивих а то й брехливих вісток про Кульчиць Шляхотських. Для висвітлення правди і спростування тих неправдивих, брехливих, татарських вісток, ми нижче підписані громадяни Кульчиць Шляхотських заявляємо:

Ми свідомі того, що наше село одно з найстаріших сіл Самбірщини, яке пам'ятає часи наших князів. Наше шляхотство історично виводиться з князівських часів. Наші предки напевно творили прибутку дружину, належачи до боярського стану. Тепер різні люди намагаються ті історичні факти перекрутити, а в нас просто вмовити, буцімто ми являємось „польськими шляхтою“ чи просто таки поляками, яких аукаїнувала Австрія або греко-католицькі священники. Заявляємо, що ці вістки безпідставні і навіть такі, що справді освічена людина не уважала б за гідне їх передавати!

У нашому селі було ще недавно (є ще багато людей, що це пам'ятають) чотири церкви. Ці церкви стали наші предки за старої польської держави. Якби наші предки були поляками, то чи це було б можливе в королівській Польщі змінити обряд з римо- на греко-католицький і будувати церкви замість костелів?

Кажуть, що наші предки говорили по польськи (Побудка, ч. 6/37). Але ми маємо метрики писані з 1743 р., писані ще за давньої Польщі. Ці метрики писав такі наш родак, парох Кульчицький, а писав їх церковниною, уживаючи кирилиці, себто тодішнього, урядового письма церкви. Якби ми були поляками, то чи це можливо, щоби поляк у польській державі вирікався свого рідного і писав нашою церковниною? Ціну церкви за королівських часів повинні були та погорджували нею, про те багато говорити історія. Вже з природи люди бачать уникати труднощів і понижень. Коли ж наші предки були за королівських часів вірні своїм засвоєнностям і погорджували церкві і народові, то це доказ посуненого до крайніх меж патріотизму. Доказ справжнього героїзму в в часах неволі і терпіння. Наші часи нагадують нам часи наших предків. Наші предки вийшли переможно з боротьби у своєму лихолітті. Заявляємо, що як гідні нащадки великих, героїських предків, ніколи не виречемося своєї греко-католицької церкви ані своєї української нації.

Цю заяву підписало 376 членів шляхотських родин.

Ще до теми: „Крим і Берестейський мир“.

Львів, 20. V. 1938.

Високоповажаний Пане Редакторе!

Прочитав я в сьогоднішнім „Ділі“ статтю п. О. Севрюка п. з.: „Крим і Берестейський мир“, в якій він твердження берлінського „Українського Вістника“ про відречення українською мировою делегацією в Бересті 1918 р. Криму називає „ще досі нечуваною для українців оцінкою Берестейського чину, з якої вперше довідуємося, що українська делегація перечеркнула життєвий інтерес української нації“ та що автор такого твердження „покористався цілком вигаданими і наївно фальшивими історичними даними“, а опис, як це мало місце, називає „сценою абсолютно апокрифічною і вигаданою“.

Супроти того вважаю своїм обов'язком пригадати, що першу вістку про сумний факт, описаний у берлінському „Українському Вістнику“, подав до публічного відома з подрібним описом, як це відбулося, ще восени 1919 р. один з визначних членів української мирової делегації в Бересті п. М. Любинський на одній конференції представників преси в Кам'янці Подільській, а що я, як один з учасників тої конференції, записав у моїх споминах п. з. „Україна і Крим — Причинки до історії берестейського миру“, надрукованим у львівському „Громадському Вістнику“ з 1923 р. ч. 33.

З поважанням

Іван Кривецький.

Червоні висадили у повітря ціле еспанське місто.

Червоні еспанські війська висадили в повітря ціле місто Бієскас на арагонському фронті, заки заняли його нац. війська. В кожному домі того міста підложили вони динамітові набой і получили їх електричними проводами. Місто ма-

ло вилетіти в повітря тоді, як нац. війська ввійдуть до нього, та через необережність динаміт вибух за скоро й знищив ціле місто, але не зробив ніякої шкоди нац. військам.

—о—

Віслюя припинення діяльності Товариства „Сила“.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ.

Хвалюю Редакцію!

Сам факт припинення діяльності одного українського робітничого Т-ва „Сила“, як такий і те, що описане сталося і до нинішнього дня діється, спонукає мене прохати Хвалюю Редакцію помістити у Вашому щоденному листку кілька моїх слів. Я довгий час зв'язаний був з Товариством „Сила“ дуже тісно — був його головою безперервно 18 літ. Я його з воєнних румовищ дивити і він вірно з передвоєнною традицією та ставився виконати бажання основників — дати змогу українському робітничові у Львові вітатися разом, пізнатися і плекати те, що йому дороге й конечне. В різних часах різних ворогів стрічало Товариство, але заправлене в поборюванні труднощів, завжди виходило переможно.

В початках Т-во „Сила“ давало навіть своїм членам всесторонню поміч на випадок хвороби, незділності до праці, або смерті. Пізніше все те перебрав на Суспільну Обезпечальню і не відаючи було того даліше виконувати в Товаристві, зате сильноше розвинулась організаційно-освітня праця. Набуто також плочу в гарному місті, але з ним вижеться новий клопіт для Т-ва. Сталося прощати в напрямку української боротьби зупинити діяльність Товариства „Сила“ — і все це тільки на те, щоб не дати змоги Т-ву мати плочу в тому місті.

В „Силі“ плекалась душка вже від 1918 р. створити окреме товариство для домашньої послуги: в „Силі“ відбувалися також мабуть

в справі оснування Т-ва „Воля“. Дуже поважно думали ми свого часу про заснування окремого товариства для возних, як також для візкарів (людей, що наймаються до різних перевозень власними візками). До зорганізування двом останніх ще й до нині не дійшло.

Те все робили ми в ім'я Боже і для добра народу. Релігійна сторінка життя членів Т-ва була дуже добре заступлена. Крім офіційної участі у всіх церковних торжествах згалаю ще про такий факт, що Т-во для своїх членів улаштувало окремі реколекції, що їх звалив Експеліцій Митрополит особисто проводити. Експ. Митрополит все докладно цікавився життям у Т-ві „Сила“ і навіть тоді, коли сам не мав уже змоги до тих маленьких братів прийти, передавав своє благословення на добру й хосенну працю в Товаристві. Т-во „Сила“ дуже високо цінило благородне серце Митрополита і при всіх своїх святах висказувало свою вдячність та привязаність до свого Владика, котрого одноголосно на своїх зборах (вже давно) вибрало своїм почесним членом.

Цього року минає 30 літ від заснування Т-ва „Сила“. Тридцять літ праці племенової, хосенної, повної жертви, де кожен Віда вкладав усе своє знання і серце, щоб на наміченому шляху дати українському робітничові максимум того, що можна йому серед кожночасних відносин дати, та хоч мінімум того, чого він конче потребує. І в такі роковини його припинено в діяльності.

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Ч. 103. Понеділок, 21 (9) травня 1888.

СТАВРОПИГІЯ СВЯТКУЄ 900-ЛІТТЯ ХРЕЩЕННЯ РУСИ І 40-ЛІТТЯ ВЛАДИ ФРАНЦА-ЙОСИФА.

Ставропигійський Інститут видає відозву, в якій заповідає, що відсвяткує 900-ліття хрещення Русі та 40-ліття панування Франца-Йосифа. Бібліографічно-археологічною виставою у місцевих мистецтв, листопаді та грудні 1888 р. У зв'язку з тим Інститут звертається до духовенства, щоб воно перешлювало церковні книги і старославянські рукописи, а також різні церковні предмети, що своєю старовиною, укладом і формою ападають в очі та щоб єли і цих книг, рукописів і предметів надіслало Інституту, який подбає, щоб цікавіші речі дістали на виставу.

ЯСНА І ТЕМНА СТОРІНКА.

Статтю про Якова Головацького з приводу його смерті „Діло“ так закінчило:

„Яків Головацький першими своїми літературними працями, що походили з чистої душі юнака, який любить свій нарід, поклав у важких часах чимало заслуги для нас. І ця праця в очах кожного руського патріота нехай зрівноважить пізнішу темну сторінку діяльності покійника! Цеголика, що він її поклав у починах нашого літературного відродження, зрештою в сильний храм патріотичної діяльності Русь встоялась!“

„ВОЄННИЙ ДУХ В АНГЛІЇ“.

„В останньому часі почав проявлятися в Англії великий воєнний дух і Англія думас сьогодні про європейську війну може більше, як якнебудь континентальна держава. Причина цього мають та, що Англія думас через європейську війну забезпечити не тільки свої посілості в Азії, але також використати момент, коли в цілій Європі настав би застій, економічно для себе. З того, що діється тепер в Англії можна допускати, що Англія на випадок європейської війни не залишилась б нейтральною, але виступила б збройно проти давнього свого противника Росії“.

СТАРІ ЧАСИ...

„У Відні повісили в суботу, 19-го травня, коли Михайла Шмідта, який у березні цього року їм свого товариша Мойсея Арона. Під час виконання цього присуду, один з воїнів, що були в армії, в млів“.

Пристанула вся праця! Ідуть різні здогади і навіть обвинувачення. Тут саме добачу велику небезпеку. Всі порахунки можуть і повинні відбуватися між собою та на своїх закритих зборах, а не прилюдно. Нині треба залучити повну рівновагу духа! Не особи чи їх погляди, але товариство і його цілі мусимо мати у увазі.

Припинення діяльності товариства — це не розвиток українського роїтництва. Подія групи та ще більше поборювання себе самих, що може стати найбільшим його щастям.

Нині цілий світ трудиться над розв'язанням бітничого питання і не все добре йому це апається. А справа українського робітничого є спрідна. Не дивно, що ті, котрі беруться її розв'язувати, ще блудять, чи може сил не вистачить. Однак кожен їх зусилля і навіть нехай стануть для грядучих наукою, як і ми треба ділати, щоб осягнути свою цілі.

О. Антін Каштанюк,
б. голова „Сили“.

„DAILY HERALD“ ПРО УКРАЇНЦІВ У ПОЛЬЩІ.

У зв'язку з натиском Польщі на Чехословаччину, щоб добути кращі умовини розмови для польської меншини, льондонський „Дейлі Геральд“ зауважує, що доля куди більшої української національної меншини в Польщі знаходить якомсь кращою розв'язкою. Польський уряд — повідомляє „Дейлі Геральд“ — сказав м. чин. воєводі зі східних воєводств, що заняті становиче до українців, які, як думо „Газети Польської“, домагаються автономії в межах Польщі, наслідують судетських німців, викликають неспокій.

ІТАЛІЙСЬКИЙ КОРОЛЬ ВІЙХАВ ДО ЛИБІ

Італійський король виїхав у четвер влітківським поїздом до Сиракуз, відвідавши до Лібії. В суботу призначить він до Триполі. Підчас 11-денного поїзду в Лібії король звидить край, переведе інаугурацію публічних робіт, побуде на великій військовій розі.

Чи у Вашому повіті та у Вашій громаді був би вже домашній навчання мовознавства? Таким навчанням повинні займатися Філіп та читальні „Прогресу“ й окремі громадяни. Для цієї мети видали „Прогресу“ дуже цікавий буквар із читання „ДО СЯ“ „ЦЯ“, що коштує всього 50 сот.

Економічний огляд.

„Русска кредитова кооперація“.

Під таким наголовком міститься „Господ. Кооперативний Часопис“ (ч. 20) довшу незвичайно цікаву статтю інж. І. Ольхового, в якій розкриває брехні К. Ганасевича, директора „Рев. Союзу Русских Кооператив“, що їх він опублікував у своїй статті „Русска й українська кредитова кооперація“, поміщений в „Русским Голосі“, „Землі і Воля“ та пізніше передрукований у „Кооперативній Віснику“ органі „Р. С. Р. К.“ У агаданій статті К. Ганасевич доказував дуже химерними пересічками, що „русска“ кредитова кооперація сильніша від української. Інж. Ольховий у своїй дуже основній статті в „Г. К. Ч.“ викazuje цікавиту брехливість цифр К. Ганасевича. Що брехливість виявляється вже тоді, коли в тім, що К. Ганасевич притягує під руску кредитову кооперацію біля 19 жидівських кооперативів, що найшлися в „Русским Кооперативному Союзі“ від 1935 р., після того, як їх Союз розв'язано. (Жидівських кредитових кооперативів є в „РСРК“ ще більше, але не всі вони предлажили свої бізнеси). Ці жидівські кооперативи творять найсильнішу групу в збірнім бізнесі „русских“ кредитових кооперативів. І так, напр. у ділі 19 жидівських кредитових кооперативів, членів „РСРК“, дають 563 тисячі зол., а ділі 31 „русских“ кредитових кооперативів (бо стільки їх предлажили бізнеси) 63 тисячі зол., позички 19 жидівських кооперативів — 1,450 тис. зол., а позички 31 „русских“ кооперативів — 369 тис. зол. Ітд. Позичкова сила всіх „русских“

кооперативів (без жидівських) дорівнює ледви позичковій силі одного нашого більшого Українбанку. Також слави „пересічки“ К. Ганасевича, як викazuje наглядно І. Ольховий, зовсім незгідні з правдою.

„Як виглядає порівняльний метод і солідність автора“, пише І. О., „а заразом інформаційна вартість його статті, видно з того, що при вкладах він порівнює наші найслабші кооперативи із „русскими“ найсильнішими та ще додає, що робить так тому, щоб бути „вповні справедливим“... Висновок статті І. Ольхового такий: „Взагалі „русска“ кредитова кооперація (без жидівської) творить сама в собі дуже важку проблему, бо по-перше: нема її для кого тримати, по-друге нема в ній кому працювати, та врешті вона не має і не буде мати моральних і матеріальних сил, щоб втриматись і розвиватись. Щось там ще буде якийсь час живити і час до часу москвофільські провідники ще будуть гордитись, що мають „сильну“ кооперацію, але нема сумніву, що з цим усім шкідливим змішцтвом наближуємось до кінця і то задля недостатку його якихнебудь сил до життя. Для „русської“ кооперації залишається одна дорога: коли вона слабіша, то загинути, коли вона щось варта, то не служити чужим панам — тільки зв'язатись з рідною нам усім українською кооперацією. Фікції „русської“ кооперативної сили не можна підтримувати навіть жидівськими кооперативами.“

Кредит у Центробанку.

Кількість членів нового містичного „Кредитова Кооператива“ (ч. 4) привносить поміж іншим цікавим матеріалом споми д-ра Костя Лавицького з 40-літньої заслуженої Центробанку і статтю дир. С. Кузика п. а. „Кредит у Центробанку“. З цієї останньої статті подано тут важливі цифри і інформації.

Розвиток Ц. Б. іде швидко вперед. Обороти у 1934 р. були 1 мід., а в 1937 р. уже 48 мід. У березні ц. р. оборот (собо оборот за 1 місяць) перейшов цілорічний оборот 1934 р. на 100 тисяч зол. Ц. Б. старається зосередити в себе весь кооп. капітал і весь платінний оборот кооперативів. Виростає також вкладни кооперації (100 тис. у 1934 р. і 593 тис. у 1937 р., а це для 40% всіх вкладок). У 1937 р. Ц. Б. уділив позичок кооперативам на суму 2,482 тис. гривень більше ніж у 1934 р.), а того кредито-

вим кооперативам 808 тис. або 33%, торговельним — 964 тис. або 40%, молочарським 278 тис. або 11,5%, промисловим — 169 тис. або 6,5%.

„Як бачимо — пише дир. С. Кузик — кредити розділені між усі коопер. видами і менше-більше відповідають вони особливості і живучості видів. Найбільше кредитів дістали кооперативи для заг. заступу і збуту, бо у збуті виказала кооп. в останніх роках найбільшу живучість“.

Та зріст оборотів, зокрема вкладок та уділених кредитів автора не вдоволяє. Потреби в кредиті зростають сильніше ніж засоби. І тому дир. Кузик кличе, щоб спільними зусиллями громадянства зобов'язувати великі капітали в кредитовій кооперації, від райфайнбанку до Центробанку.

Вовни шовки і ін.

на весняний сезон дешено і добре купити в по-ковідхртім льонозаводі у фірми

РОЖА БОТВІН
Львів, Ботвін 9.

що купити у важному інтересі належно підтримують зусилля кооперативів, що теж неслучайно з уваги на кооперативну роль елементу на терені Сх. Галичини“.

СВІТОВА ХРОНІКА.

НАСЛІДКИ ДЕВАЛЮАЦІЇ ФРАНЦ. ФРАНКА. — ЗАГРОЖЕННЯ БЕЛЬГІЙСЬКИМ ФРАНКО.

Двічі наслідки девалюації франц. франка замітні у двох явищах: рестатіції франц. капіталів з закордону і в успіху першої триміни позички національної оборони. Одне і друге має велике значіння. Поворот гроша до краю (глобальну вартість франц. капіталів, що втекли на чужину, оцінюють на 1 мільярд фунтів стерлінгів), навіть у дотеперішніх розмірах (понад 20 мільярдів фр. фр.), мусить мати вплив на хід господарських справ. Франція в більшості є позитивна у Франції на коротко-рестатіції вартості, головне скарбові банки. Та мірорадіє сода старається звернути цю втечу віталіного гроша в напрямі довгочасних вартостей, бо тільки це може поліпшити господарську ситуацію. Потрібно до цього доміря громади уже наростає, чого доказом є успіх позички на зап. оборону, дарма, що державні позички не мали досі доброї оцінки на кредитовому ринку. Мали вони в останніх роках суттєво-копозитивний характер, ретутити бюджет. Навіть мінусові позички, привабливі на зап. оборону, просились у другій триміні з уваги на їхнє зростання як привабливості засобів, зобов'язати у ІІІ триміні.

Девалюація фр. франка пройшла майже без впливу на валютну ситуацію в інших державах. Пишемо „Лайф“ — бо Бельгія має претенсію до Франції, що то її валютна операція соритимала забуріння в ситуації бельг. в захитанні його курсу. Та в дійсності ця його ситуація була вже слаба, коли запало рішуче щодо франц. франка. Вже тоді втеча бельгійського золота на кордон не вкоротила нічого доброго і була мінусом тих тиселених трудностей, перед якими стоїть Бельгія після ураду. Очевидно, що в девалюації фр. франка не могла залишитись без певного впливу на підняття тривожних настроїв у Бельгії.

ВСЕСОЮЗНА ХЛІБОРОБСЬКА ВИСТАВА В МОСКВІ В СЕРПНІ ЦЬОГО РОКУ.

Вже 1. серпня ц. р. мають у Москві відкрити Всес. Хл. Виставу, якої розмір — лише вірять крикливі соціалістичні пропаганди, що відображає занадто байдуже-визначу гігантський — як бути зольосадний. На 125 га парадиста Пушкінської демонстрована буде різноманітна продукція і технічні osiąги. Польський „Орбис“ організує прогулянку на виставу.

НА ШЛЯХУ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРЕЗ РУЗВЕЛЬТА

Не позбавляючи на багатьох недрозуміннях фінансових потенцій в Уст Опрі — през. Рузвельт так не зупинив свої боротиби в переростанні капіталізму в За. Д. П. А. Тенер він змінив шляхи своєї діяльності проти монополістичних, що їх мають голланди. Доводяться від семіти 500 тис. доларів на студії проблем при монополістичних, він пише, що не можна потурати розростанню капіталу приватних осіб, що диспозиції, що переходять уже своєю силою саму державу. Та на змішаний з капіталу Рузвельта зявлять доведених, що створюються європейське золото (собо вказує бездіяльність в скарбниці в зямку за опростосовані скарбові банки) до підняття господарського життя шляхом лібералізації кредитів. Це притислоб грубо помід і мільярд доларів нових фінансових засобів, що мусило сильно озвучити господарські конжиктуральні зв'язки в Америці. — Треба замислитись, що госп. ситуація там за останні місяці дуже погіршилась, про що говорять змалювання у промислі і торгівлі.

Господарська всячина.

— Поміняє розпорядок под. мід. скарбу, який дозволяє сплачувати деякі різнісні дошки вартісними паперами.

— За інформації „Курєра Польського“ змалюється в короткому часі в продажі нові, зномалізовані векселі банків.

— Намале запланована велика від надання виласнення нафтових товариств у Мексику з користі уряду та політично напружених, що з цього приводу створились поміж Мексиком і Вел. Британією, яка боронить інтереси англійських акціонерів у нафтовому монополістичному промислі.

— Італія (рішуче творить окремі національні гроші. Покищо Банк Італії має випустити банкноти в номіні 1.000, 500, 100 і 50 лірів. Обіг цих банкнотів поза Африкою буде зобов'язаний, зате дотеперішні італійські банкноти вилітять до Європи.

З квитками на шовки, дороги, мешкання в повного утримання коштує місячний побут:

В Берліні	зол. 681.—
у Відні	зол. 672.—
в Мінно	зол. 825.—
в Паризі	зол. 777.—

ЯК ДОБУТИ ГРОШІ НА КОРИСНЕ ПЕРЕВЕДЕННЯ ВІДПУСТКИ ЗА КОРДОНОМ РАДІТЬ

Пром-банк

Львів, Гродзичських 1, 1. п.
тел. 292.15 і 200.15

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

ТРЕБА ГОТОВИТИСЬ ДО ЧЕРГОВОЇ КРИЗИ.

Така гасло заступки „Політика Господарча“, виласнуло, тим, яке в недалекому часі можна сподіватись криз.

Висока рівність конжиктура тривала омоло 8 років, від 1924-29. Теперішня конжиктура почалась літом 1930 р., спричинена в Польщі трьома моментами: 1) „дефляційною“ рефлікційною куралією на переломі 1930-35 рр.; 2) зміною курсівим уривком у Польщі в 1936 р. і при зростанні в світі і 3) економічними подіями, що в тім часі були „мислю з неба“, щось немов страйк величезних кузаків у 1928 р.

Теперішня конжиктура буде коротша, ніж „просперити“ у кожному десятилітті. Якщо від про хліборобство, то вже рік 1937-38 значно гірший від року 1936-37 (хоча лише і гірші врожай). Промислова конжиктура тимчасово приваблива вже вдовго, хоч може її „дефляція“ досягнути до р. 1939-40. Тому — пише „П. Ч.“ — треба думати про те, як запобігти новій кризі в 2. півч. 1940. Польща змарнувала багато, корисних моментів суцільної конжиктури. Вона не ударила кредитного ринку, не перевернула помалішньої податкової реформи і не поворнула господарської структури. Оце, що було представлено ЦОП (Центр. Промислова Організація), зявляється в продукції політичної сили. Щодо цього не треба неабиякі, озирає в терні, але годі мислити промисловцю, що ЦОП є засобом обогачення

краще, помозкування його продукційної адібності, його виробничої сили. Вільськові іжестатії в середній Галичині є зякани, але в далекому госп. політику не мають вони нічого спільного.

Отже уряд не використовує конжиктури. І „П. Госп.“ питає: чи буде він адібний опанувати кризу, повести змілу, творчу госп. політику, закинути цілособи і дати передуману програму? На ці питання відповіла журналь сумнівом, уважаючи, що негативна оментальність є найбільш прихвальною.

ГОСПОДАРСЬКА КОНСОЛІДАЦІЯ ПОЛЬСЬКОГО ЕЛЕМЕНТУ НА ТЕРЕНІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

Заходом торговельної централі польських кооперативних складниць і „кузек розліччів“ відбулась 1-го триміня ц. р. у Львові конференція різничо-торговельних і різничо-споживачих кооперативів. Попередили її також конференції в Станіславові і Ярославі. Головна умага в рефератах і дискусії проваджена була співпраці в економічній „кузек розліччів“ і приватних купців. У результаті — як пише „Листівник Польський“ а 14. п. м. — рішено, що всі помігові і окружні кооперативні повинні вести відділ різничий і споживачий, з тим, що в останньому мають переставитись в деталі на гурт. „С. не хочемо — подля дальше змалює газета — а унаги на те, що в останніх роках повстала велика кількість споживачих крамниць. Основують їх безробітні і сіл. Важко, щоб ці крамничі засобиозали товариш польського походження і в польських джерел. Пради в тому напрямі гілкі відтримати і можна сподіватись,

— Гамло, слухайте занадто багато людей ні діти. Не маєте ви дитини п'ятинадцятиго, або скажім шеснадцятиго?

Сторінка без політики.

З історії жіночої панчішки.

Шовкові панчохи — це один із найважливіших і колючих сьогодні реквізитів жіночого одягу. Ми вже прийняли звикати панчохи за щось цілком буденного, щось дуже звичайного. Демократизування та водночас поширення їх на цілому світі здійснювало привілей найбагатших верств на їх виключне ношення.

Як виглядає історія шовкової панчішки? Як вона з'явилася і яка її еволюція?

Продукт людської винахідливості, вислід поступу техніки, є розширено молодим винаходом. Першу вістку про шовкову панчішку зустрічаємо в XVI ст. А саме читаємо в хроніках, що відома як своєї красі й трагедії королева Шотландії Марія Стюарт дістала в дарунок пару шовкових панчишок. Звідкіль походили ті панчішки й чому, не маємо сьогодні певності, де їх батьківщина й де вони народилися?

Той оригінальний на той час дарунок викликав свого роду відрух, арбажений на відножжя задрості й ривалізації. Англійська королева Єлизавета, що одночасно панувала з Марією, любила у вибачливості й оригінальності одягу, пошанивала шотландський королівський дарунок, тому постановила створити у своїй державі продукцію шовкових панчіх. Вона попарас з тих причин у своїй державі виробництво ручного трикоту на дрогох й навіть заводить у школах обов'язкове навчання робіт на дрогох. Унаслідок цього в Англії населення займається щораз більше цим промислом і працює над піднесенням і удосконаленням продукції панчіх. В тому часі англієць Лей придумує трикотарський виртат і заснаває першу фабрику панчіх. При кінці XVI ст. постають трикотарські фабрики в Німеччині і Франції, де часом панчішній промисл розвивається дуже бурно. В цьому промислі спеціалізується головню Франція, адвана знає іа доброго й елегантного смаку в одягах.

Поглядамо, що діється з панчохою в XVII столітті. З початком того століття мода впроваджує при шлюбних строях обов'язок ношення шовкової панчохи, перетинаючи золотом. Історія вгадує, що французький король Людовик XVI, званий „королем сонцем“, жертвував у доказ своєї найбільшої ласки дамам двору бии панчохи тнані золотом, прикрашені взором у виді сонця. Ті панчохи були оригінальні й дуже дорогі.

Легвдушина й вибаглива в одягах епоха „рококо“ пам'ятає теж про панчішку й уводить й, як вишній артикул не лиш до жіночого убрання, але також і для мужчан. Епоха „рококо“ поширює шовкову панчохо, вводячи її на арену щоденного життя. Бачимо щораз частіше у Франції, як мужчини носять бий або копірові панчохи при коротких по коліна штанах. Панчоха дуже часто прикрашена узористим галтом і тоді стає вона в більший або менший мірі локсусом.

Французька революція усуває на деякий час цей локсус, нани була шовкова панчоха, впроваджуючи замість неї бавовняну панчохо. Але ношення бавовняних панчіх не могло бути приваде, бо агідно в тодішнім понятті елегантності вона була груба, погана й деформувала ногу. Тому вкнці мусили вона уступити місце далеко елегантніший шовковій панчосі. Кінець XIX ст. — це час відновлення моди шовкової панчохи — це боротьба за першакцію зі солідною панчохою, т. зв. „латентною“, або товщою, „фільдксовою“. Та боротьба ведеться до світової війни і після неї шовкова панчоха перемагає

вигаді на цій лінії, до чого причиноється мода на коротка суконка.

Панчоха з року на рік стає краща, ніжнша і при цьому дешева. Це причиноється до її масового поширення, так, що можна сказати без перебільшення, що вона доходить сьогодні навіть (можє й на жаль) під сільську страху. Тепер на селі вже рідко знайдете дівчину, якаб не мала, або хоч не мрала про шовкові панчішки.

Цікаво приглянутися, як сьогодні виглядає виріб шовкової панчохи. Знаємо, що тепер її виробляють при допомі машини. Трикотарські машини не виробляють її в цілості. Вони виконують звичайню лише плетіння, на вигляд безформний кусень трикоту, починаючи від подвійного берегу. Разом із машиною працює багато пильних і аручних рук, щоби створити готову панчохо, яка покидає фабрику в естетичному опакуванні. Трикотарські машини виконують одночасно 24 панчохи, себто один тузін пар, починаючи від подвійного берегу. Коли подвійний беріг вже готовий, тоді машина працює чимраз шорше і через відлучення чє пак додавання скількості очок надає панчосі відповідну форму й тим самим заокруглює лядку. Коли збликується пята, машина збільнює темпо і з нечуваною прецизією виконує її заокруглення. На малому просторі виконує вона 48 кутювх заломань. По скінченні п'яти, решта стопи йде вже далеко шорше.

В той спосіб готові, але ще не шиті панчохи йдуть до дальшої обрібки, яка має на меті їх викінчення. Викінчування відбувається машиною або ручно. Машиною зшивається відповідною малою машиною за одну годину к. 30 шт., себто 15 пар. Ручно одна робітниця ту саму скількість мусить зшивати кілька днів.

Шиті панчохи йдуть до т. зв. репасерії, де досліджують всі недокладності в шитті, поправляють нитки, викінчують і обтирають. В дальшій маніфакції панчохи йдуть до фарбарії, де їх відбарвлюють із первісної червоної барви, блакитної або жоно-зеленої, залежно від ужитого роду шовкової пряжі. По відбарвлення барвлять панчохи на модні барви та відтіни. Після процесу барвлення панчохо натягають на металеву форму у виді ноги та піддають її процесові осушування. Цей процес є довготривалий і відбувається на воружній стязці, т. зв. фордісним способом. Коли панчоха перейде через тепле, воже й опісля тропікальне повітря, виходить вона на денне світло вже як готовий продукт. Вона лискуча й випрасована.

При кінці настає остання й найважливіша робота, а саме проба на индержливисть і тривалість. Ця проба невинятно цікава й полягає передовсім на наглім розтяганні панчіх. По таких пробах їх ще раз відпрасовують, сортують на осн. величини й якості, означають фабричним знаком, числом на величину і врешті пакують. Щодино тоді відходять панчохи в фабрики вже як готовий товар на ринок.

На закінчення ще кілька цікавих подробиць щодо панчіх. Довжина нитки, з якої повстає панчоха, вагається в межах 8 до 10 тис. метрів. Число очок в найширшій місці, т. зв. лядки, дає коло 500. Новітні машини дуже звини у своїй праці, яку означають скористю 664—800 очок на жидищу. Ці числа торкаються панчіх із природного шовку, себто т. зв. „газових“. Пересечена фабрика продукує денню коло 600 пар панчіх, зуктаючи на те приблизно 100 млі. м. виток природного або штучного шовку.

НІМЕЧЧИНА ПОТРЕБУЄ ІНЖИНІРІВ!

Провідні мужі німецької техніки говорять, недавно через радіо до німецької молоді Гейтліє промови було: „Молодче, техніка зовні тебе!“ Перший говорив генеральний інспектор центрального уряду техніки д-р Тод. Між іншими він подав необхідні прикмети доброго інжиніра: добре професійне знання, творчий спосіб думання та велика міра факхового шлізму. Завдяки своїм інжинірам німцям довжва зуміла витворити ту сировину, за яку всі народи мусять вести криваві війни.

Німецьчина потребує геніяльних дослідників, відважних заводників та витривалих борців, що до того всього мусять пильно вчитися.

„Хто має відвагу до життя, волю до творчї праці та енергію, щоби неасистуючою працю здобути собі найвище знання — того ми хочемо. Техніка обично здійснити задум, який не ставлено цілі століття, обично нагороду за що ці задуми сповнять. Майбутні покоління витимуть ще більше до зроблення“.

Хоч Німецьчина має чимало інжинірів і то не найкращих у світі, то всеж таки вона не волюється тим і далі веде пропаганду, щоб найбільше число молодих німців присвятило ся інжинірським студіям.

НАФТОВА РОПА ІЗ ТОРФУ.

Проф. Г. Компшу випродукував із фізичного торфу ропу зовсім схожу на природну, а не через відхищення дістав: 17% бензину, 2% нафти і 25% смарових олій.

НОВА КНИЖКА
БІБЛІОТЕКИ
„Д І Л О“

ОЛЕНА ЦЕГЕЛЬСЬКА

ГАНУСЬКА ЙДЕ ДО МОРИ

ПОВІСТЬ.

124 СТОРІНОК.

ЦІНА 2 К.

„Історія сільської ділянки, що перетворилася у „сезоні“. Замовляти: „Діло“, Львів, Ринки 10 або у всіх гарнях.

ЗАМОВЛЯТИ: „Діло“, Львів, Ринки 10 або у всіх гарнях.

ВЕСЕЛЕ

ЗНАВЕЦЬ МУЗЕТЕЦТВА.

Американський мільонер, який працює в Парижі, залишив до антиквара.

— Я хотів би купити діало. Але так дорого, що його не можна дістати в Америці. Я хочу значайно старе, вартісне й рідке. Чи знаєте ви, де його можна знайти?

Нікому показави діало в часі Другої світової війни. — Кимко? Сто тисяч. Добре. Я хочу діло на таку то адресу.

Та рано задумави й антиквару показати діало. — Галю, слухайте діало за адресою, куди ні діти. Не майте ви діло антиквару, або скажіть, що діло антиквару?

Мало що не скандал у палаті льордів.

Англійська палата льордів свято зберігає всі традиційні звичаї і навіть предмети. Кожен відхилення від традиції вважати майже скандалом. Недавно теж трапився такий скандал.

Від XIV ст. всі прохання заступати палату льордів починаються від традиційної фрази:

„Льорд-канцлер зайняв своє місце на сидінні у шерті в такій-то годині“.

Тепер палата льордів, як і всі інші державні наряду історичного аристократичного зв'язку, на свій офіційний візитівка відкриває, що сідати побите не шерстю, ані... власними волосом.

Виявляється, що один з найближчих традицій палати була заступлена. Показави дивитися іа того

принципу оголосив сер Далайем. Келлі, президент „Міжнародної палати для торгівлі шерстю“, який звернувся до уряду з домаганнями негайно замінити власний волос на шерсть.

Одночасно поширилася погрозка, що деякі члени палати провад, зацікавлені в торгівлі шерстю, готові теж оголошувати інтенисний.

Не зважаючи на всі заходи льорда-канцлера, покищо не вдається утихомирити коан і що порушити традицію. Очевидно (таким чином не може й бути) аристократична перероблюється і секретари палати льордів даді змолуді писати: „Льорд-канцлер зайняв місце на сидінні а шерсті“.

НИНІ
АТЛАНТИК

Повні напруги й емоції авантурних пригод знайти можна в книжці Ані Мей Вонг у фільмі **ДОКЬКА ШАНГАЮ**

Да конкурсу „Вулиця квітів“. Вирізати і зазначити олівцем місця, де є помилки.

Німецькі католики голосуватимуть тільки на німецьку листу.

Чеська католицька партія розкинула по Празі листочки, в яких закликає німецьких католиків голосувати під час громадських виборів на чеських католиків.

„Дойче Прессе“, орган німецької християнсько-соціальної партії, відповіла на цю листочку

ку статтею, в якій заявляє, що німецькі католики у Празі і в цілій Чехословаччині знають, що робити, вони будуть вибирати по німецьки і свої голоси віддадуть лише на судетсько-німецьку партію.

Плебісцит серед судетських німців.

Як повідомляє соціалістична „Нова Доба“ з Праги, генеральний штаб готує у всіх містах, в яких — на їх думку — є німецька більшість, переведення плебісциту, в якому німці повинні виразити свою довіру для Конрада Генцля і в якому вони погоджувалися із домаганнями,

що він їх висував. Той плебісцит мав би бути доказом єдності судетських німців.

Згаданий часини додає, що генеральний штаб рішив перевести плебісцит навіть на випадок, якщо його чехословацька влада заборонила.

— 0 —

Свячене у Львові.

СВЯЧЕНЕ БРАЦТВО ПРИ ЦЕРКВІ СВ. НИКОЛАЯ.

Заходом парохії і братства, згуртованого при церкві св. Николая при Жовківській вулиці у Львові, відбулося в неділю 15. травня ц. р. спільне свячене при участі коло 120 осіб братчиків і сестричок — членів тих братств. Свято це звеличав своєю присутністю Преосвященний Никита, повірений о. пар. Лончиною; прибув на нього також посол д-р Ст. Білак як голова Народної Організації Українців м. Львова. Посвятивши дари Божі, виголосив Преосвященний Никита привітне слово, в якому, підкресливши тяжкі часи, які тепер переживає наша Церква і наш нарід, закликав присутніх до ще витреванішої та успішнішої праці для добра Церкви і народу. Працюю у великій мірі на наш прегарний обряд, понад який нема іншого ні святішого ні крашого. Тому то всі ми твердо й непохитно повинні стояти при нашій прадідній вірі й народності. На кінець передав Преосвященний Никита зібраним побажання і благословення від Князя нашої Церкви, що всі прийняли з величезною й одушевленістю. У відповідь на промову Кир Никити о. парох В. Лончина подякував Преосвященному за співучасть у тому парохіально-громадянському святі та іменем усіх парохіян висказав щиру подяку для Епископа Митрополита за його побажання і благословення для членів братств і парохії. Податим промовляли ще: акад. Яримович, радн. Білинкевич посол д-р Білак і член Братства п. Мерко на актуальні теми. В часі свяченого, що відбулося і милім, родинним настроєм, співав дуже гарно церковний хор під управою п. М. Сидорака воскресні та народні пісні. Ті мілі та хористі товариські сходили закінчилися відспіванням національного гімну.

Учасники.

Був би Негус мав державу
По нинішню днину,
Якби шив був у Дуфанці
Чорну пелерину.

(Гілка, Костиниш і а. і. а.)

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА“ Ч. 4.

МАРІЯ ДУНАЙСЬКА.

НЕВДАХА.

Петро Маруда вертався з бюро додому невдоволено бадьорим. Не те спричинило його великий настрій, що вже мало що не рік був у нього постійний, хоч і не дуже певний заробіток, не те, що погода вдалась напрохуд гарна, а те, що вчора вдалось вийти з роботи. Зовсім що вчора він сповідав усе білою губою. Зовсім що вчора він зустрів його. І тому йшов він сьогодні сміливо середньої вулиці, не скаржася, як це звичайно бувало у нього, погніт мурі каміньця та не оббивався в свій тилк. Не тільки те: він навіть не хотів випрошувати свою згорілу від днів літ спину, з якою розкішно вузенькім підписом вдала у себе хитромудрою пострі й виставила напрохоті втру вчора вчора шок. От як уже в мінше північку вдало, що перед ним висидівши цим же димом тріс рідкомастних собак. Він, як і завжди, зупинився біля входу: як і добуває з кишені кусок цукру, щоб утішити свій свій улюблений, старого й завжди брудного куделя. Він провів його чомусь думкою — стільки у нього наміра для всіх собак, а жаль він кохався, любив випрок та котів. Сьогодні він так уже заскакав приворожено до свого думка, так прилично гадать його по годині, що як собака аджемавий гадив на нього своїми старочними, замряченими очима. Петро тільки розсміявся у відповідь собаці і пішов далі, віддаючи свою задоволену, висоту виправдану паперами токою.

А ставивши перед дверима своєї квартири, відчув, що не так, як завжди тривога, а шість раз, легко, тріскаючи.

Тітка Ягоса, брідна, добродушна жінка, що в неї Петро любив і харчувався, глянула на нього дивлячись.

— Ти, Петре, бачу, сьогодні у веселому настрої.

Петро нічого не відповів, мов би й не помітивши її допитливості. Він тільки так, поспішно, відмахнувшись, роздався з плацця та схи-

дав черевик і з таємничою мовчанкою обував на ноги риби, підпихнувши виматані тіткою капці. Тітка мовчки дивилася на нього й ждала висноження. Якій Петро побачивши, що досить уже заінтригував тітку, сказав із удаваною найвищою усмішкою.

— Я справді не знаю, що власне ті жінки бачать у мені, що так до мене липнуть, як мухи до меду?

Тут Петро глянув на тітку своїми виблискуючими, голубими очима так кумедно, що вона щодос розсміялася.

— Та що тут сиривати? Річ у тому, що в мені закохалася на смерть та моя машиністка, що я вам позавчора розповідав про неї.

Тітка Ягоса з великого дива аж у долоні сплелася й залилася сердечним сміхом.

— Він не сміється, це суцільна правда — обравшись Петро.

— Алеж я вірю тобі, Петре. Тільки шараз уже був у твоїй ситуації. Та якщо ж вона звелася, та Твоя люба й чи вона хоч така гарна, як ті твої ославлені Герти, Ірма та Леа? З давніх бачилися часів?

— Та куди, тітко Ягосаю, — відповів їй Петро. — Тільки, як була моя Ленхен, Ірма чи хоч би й Герта, я тут, у цьому глухому, душному заводному, галицькому куточку ніколи не побачу. То були дівчата як золото. Сміливі, вільнодумні, безкорисливі. А тут! Ах, тітко, дуже я люблю тих галицьких панянок. Надто вони мене неслили. Все такі хитрі та реальні, ох які рішучі. Аж гідь бере чоловіка. Стільки років я вже тут живу у цій Галичці, а ще не знайшовся й підступити до котрої з них. Але тут зовсім інша справа. Боюсь, що Нуса — так звелася ця моя перша галицька знайома, — така насправді закохалася в мене. Пробі, порадьте тіткою, що мені робити?

Тут Петро сирився жваво й поклав руку на серце, відморгуючи лукаво до тітки.

Вона задрігталася.

— Та годі вже крутити мені голову всякими Нусами. Краше бачиш собі в грубій юбці, бо пера мені вже поміти решту посуху та хоч трохи прикрити після обіду.

Петро служливо відкинув грубку, витяг із неї тарілку і став трощити тарілку потравку, складаючи обглодані кісточки та грибки в кушечки на клянтку старого часинику для двох дорослих „мужиків“. Поповивши, він розкладав кісточки на дві купки й поніс їх на подір для доброго і для недоброго жучка.

Варнувшись, він приліг на ліжку, щоб і собі передихнути після ранньої двороботи, при чім не забув покласти на своє неслухняне черево гарну гумову баньку.

Коли тітка виходила з другої кімнати, щоб там передішатися, Петро глянув на неї з напівблагальним, напіврозсміяним виразом лица і повторив:

— Біда та Нуса — так задурилася в мене. Я сам не знаю, що з цього всього вийде. Чого доброго, ще готова собі смерть заповідати через мене.

Тітка тільки махнула рукою і посміхнувшись, відійшла з кухні. Вона вже мала час прикинути до тих Петрових чудасійних дурочків. „Мужиків“, подумавши вона, чим старші; тим більше схвалюється на мійкі дитячі.

— Час мені верстати такувати з Петра — подумала вона після того тітка Ягоса, порадилася зовсім вчора. „Мій Петро, бачу, так справді закохався, дарма що раз-у-раз мертає на Нусу. Все йому „та Нуса“ на киці. Та що вже й казати — закохався чи не закохався, але мабуть, в неї є якийсь симпатія до нього. Не дурно французька прислів'я каже: Любоє притягає до себе. Та біда буде та Нуса з таким чудасником!“

Належало дити виходити на те, що між Петром і його першою знайомою все знайшлося зладитися. Після неспівного радіозвонку тітка Петася відійшла, вчепивши до себе неспадки старий вестер, чашечку з романтичної Петрової любовної історії. Його справа вичиняла наперед, навіть трохи, надто скоро для тітки Ягоси, що швидко вона раз-у-раз відраєсмоніла, що відкинула бсту дивувати на до дитинячій ступіні.

(Далі буде.)

НИНІ
АТЛЯНТИК

Повні напруги й емоції авантюрної пригоди екзотичної жінки, найбільшої зірок Сходу

Анни Мей Вонг у фільмі **ДОНЬКА ШАНГАЮ**

До конкурсу «Вулиця вбиває». Вирізати і зазначити олівцем місця, де є помилки.

Німецькі католики голосуватимуть тільки на німецьку листу.

Чеська католицька партія розкинула по Празі летючки, в яких закликає німецьких католиків голосувати під час громадських виборів на чеських католиків.

«Дойче Прессе», орган німецької християнсько-соціальної партії, відповіла на цю летючку

ку статтею, в якій заявляє, що німецькі католики у Празі і в цілій Чехословаччині знають, що робити, вони будуть вибирати по німецьки і свої голоси віддадуть лише на судетсько-німецьку партію.

Плебісцит серед судетських німців.

Як повідомляє соціалістична «Новая Доба» з Праги, геяляйнівці приготували у всіх поштах, в яких — на їх думку — є німецька більшість, переведення плебісциту, в якому німці викинули б своє довіря для Конрада Геяляйна і в якому вони погоджувалися із домаганнями,

що він їх висуває. Той плебісцит мав би бути доказом єдності судетських німців.

Згаданий часопис додає, що геяляйнівці рішені перевести плебісцит навіть на випадок, якщо його чехословацька влада заборонить.

— о —

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС «ДІЛА» Ч. 4.

МАРІЯ ДУНАЙСЬКА.

НЕВДАХА.

Петро Маруза вертався з бюро додому нещасливо бадюрий. Не те спричинило його вельми невдачу, що вже малошо не рік був у нього постійний, хоч і не дуже певний заробіток, а те, що погода вдалась напрочуд гарна, а він, як завжди, забув взяти з собою окуляри. Він, як і завжди, вийшов з дому, щоб піти до свого кабінету, старшого й завжди бурного кудалка. Він проваляв його чомусь йшов — спина у нього була для всіх бо-ва, а він, як завжди, побіг вибігав та втіс. Сьогодні він так уже ляскало приголомшене до свого Жучки, так прилично гладить його по голові, що як собака адимований глигнув на нього своїми старими, замираними очима. Петро глибоко похитався у відповідь собаці і пішов додому, мислячи своєю замкненою, шкідливою мислюючою головою.

А сьогодні перед дверима своєї квартири, мислячи він не так, як завжди тріска, а шість разів, тричі, тричі.

Тітка Йогаса, огридли, добродушна вдова, що з неї Петро нім і харчувався, танцював на його дитинстві.

— Ти, Петре, бачу, сьогодні у великому настрої.

Петро нічого не відповів, мов би й не пам'ятав нічого дитинства. Він похитав, похитав, мовляючи, роздався з плаща та свя-

дав черешки і з тасминою мовчанкою обузав на ноги раби, педантично вишукані тіткою каші. Тітка мовчки дивилася на нього й ждала висловлення. Вкінці Петро побачивши, що досить уже зацікавив титку, сказав із удаваною наївною усмішкою.

— Я справді не знаю, що власне ті жінки бачать у мені, що так до мене липнуть, як мухи до меду?

Тут Петро глянув на тітку своїми вишуканими, голубими очима так кумедно, що вона вголос розсміялася.

— Та що тут скрипати? Річ у тому, що в мені закохалася на смерть та нова машиністка, що я вам позавчора розказував про неї.

Тітка Йогаса з великого дива аж у долоні сплеснула й зашмигала сердечним сміхом.

— Ви не смійтеся, це суцільна правда — обізвався Петро.

— Алеж я вірю тобі, Петре. Таж не раз уже бував у такій ситуації. Та якже-ж вона зається, та Твоя люба й чи вона хоч така гарна, як ті твої осласлені Гертти, Ірма та Ленкен з давніх берлінських часів?

— Та куди, тітко Йогасю, — відповів їй Петро. — Гертти, як була моя Ленкен, Ірма чи хоч би й Гертти, я тут, у цьому глухом, дошкля-ми забитому, галицькому кутку ніколи не побачу. То були дівчата як золото. Сміливі, вільнодумні, беззастисливі. А тут! Ах, тітко, дуже я люблю тих галицьких паненок. Надто вони вже неспівні. Вої такі хитрі та реальні, як які реальні. Аж гідь бере чоловіка. Стільки років я вже тут живу у цій Галичці, а ще не знайшовся й підступити до втрої з них. Але тут зоксім йшла справа. Боюсь, що Нуса — так зається ця моя перша галицька знайома, — такі насправді закохалася в мене. Пробі, порадьте тіткою, що мені робити?

Тут Петро серйозно жалібно й поклав руку на серце, підмигуючи лукаво до тітки.

Вона задремоталася.

— Та годі вже крутити мені голову всяким Нусам. Краще йди вибери собі із грубки убої, бо подя мені вже напам'яті решту послуж та хоч трохи прикрити плем'ю обід.

Вона задремоталася.

— Та годі вже крутити мені голову всяким Нусам. Краще йди вибери собі із грубки убої, бо подя мені вже напам'яті решту послуж та хоч трохи прикрити плем'ю обід.

Вона задремоталася.

— Та годі вже крутити мені голову всяким Нусам. Краще йди вибери собі із грубки убої, бо подя мені вже напам'яті решту послуж та хоч трохи прикрити плем'ю обід.

Свячене у Львові.

СВЯЧЕНЕ БРАЦТВО ПРИ ЦЕРКВІ СВ. НИКОЛАЯ.

Заходом церковних брацтва, згуртованого при церкві св. Николая при Жовківській вулиці у Львові, відбулося в неділю 15. травня ц. р. спільне свячене при участі коло 120 осіб братчиків і сестричок — членів тих брацтва Свято це звеличав своєю привабливістю Преосв. Никита, повитаний о. пар. Лончиною; прибув на нього також посол д-р Ст. Біляк як голова Народної Організації Українців м. Львова. Посвятивши дари Божі, виголосив Преосв. Кир Никита привітне слово, в якому, підкресливши тяжкі часи, які тепер переживає наша Церква і наш нарід, закликав присутніх до ще витревалішої та успішнішої праці для добра Церкви і народу. Працю ту уlepsує нам наш прегарний обряд, понад який нема іншого ні святішого ні кращого. Тому то всі ми твердо й непохитно повинні стояти при нашій праці і вірі й народності. На кінець передав Преосв. Никита зібранню побажання і благословення від Князя нашої Церкви, що всі прийняли з вдячністю й одушевленням. У відповідь на промову Кир Никита о. парох В. Лончина подякував Преосвященному за співучасть у тому парохіально-громадянському святі та іменем усіх парохіан висказав ширшу подяку для Експ. Митрополита за його побажання і благословення для членів брацтва і парохії. Позатим промовляли ще: ала. Яримович, радн. Білякевич посол д-р Біляк і член Брацтва п. Мерко на актуальні теми. В часі свяченого, що відбулося з мислив, родинним настроєм, співав дуже гарно церковний хор під управою п. М. Сидорака воскресні та народні пісні. Ті мислі та корисні товариські сходили закінчилися відспіванням національного гимну

Учасник.

Був би Негус мав державу
По нинішню днину,
Якби вийшов був у Дуфанці
Чорну пелерину.

(Львів, Костянтин і а. і. а.)

Петро слушно відчинив грубку, витяг із неї тарілки і став трощити тарілку потравку, складаючи обглодані кісточки та гриби в куш-ки на клаптику старого часопису для двох дворівних «жучки». Поповивши, він розпавував кісточки на дві куш-ки й покладе їх на подіри для доброго і для недоброго жучка.

Вернувшись, він приліг на ліжку, щоб і собі передихнути після рідкісної бурової роботи, при чім не забув помилити на своє «неслухання» через гарячу гумову банку.

Коли тітка виходила в другу кімнату, щоб там передіратися, Петро глянув на неї з напів-благальним, напів-розсміяним виразом лица і повторив:

— Біда та Нуса — так задремоталася з мені. Я сам не знаю, що в цього всього вийде. Чого доброго, ще готова собі смерть заплідити через мене.

Тітка тільки махнула рукою і пошмигнувшись вибігла з кухні. Вона вже мала час припинити до тих Петрових чудасних дурощів «Мужички», подумала вона, «хм, старші, тро-ба більше схилитися на мілких дітей».

— Час мені перестати глумитися з Петра — подумала кітка днів після того тітка Йогаса, поранявшись коло вентри. «Мій Петро, бачу, так справді закохався, дарма що раз-у-раз звертає на Нуса. Все йому «та Нуса» на ягоди. Та що вже й казати — закохався чи не закохався, але мідуть і в неї є якась симпатія до нього. Не дурно французька прислів'яла каже: Любова притягає любов. Та біда була та Нуса з таким чудаким!»

Ніде правди діти виходило на те, що між Петром і його першою знайомою все наладувалося складатися. Після невиправданого раз-у-раз-у-раз тітка Йогаса дивилася, начеб на Десерт по не завжди страшний вечір, казати з романтичною Петрові любовною історією. Него справа вийде поступала вперед: навіть трохи надто скоро для тітки Йогаси, що нещадно вона раз-у-раз піддаєтись, що нагадує йому дитинство й до дитинства і до старості.

(Далі буде.)

Від гуртка українських громадян з Глини
числом 14, члени Філії Т-на „Пресвіта” в тому
місті, дістали ми до помічника отця лист:

До
Главной Редакции „Ліва“

М'язовку зі статтею, поміщеною в „Ділі“ з 29 III н.р., ч. 62, д. н.: „Лікар перед судом при- ставлях в Златочині“, в якій невідомий актор ста- тів представив п. Антоно Демковича-Добрянськ- го у суді як некорисливі, видаючи на нього тім підозрілим звинув. а владюю безпеки, просимо віддати цієї нашій увазі:

1) Правом є, що п. Антін Демкович-Добрянський виступив на Загальних Зборах Філії Т-ва «Просвіта» в Галинях для 24. II. 1937 проти т. зв. ліквідації течії і в зв'язку з цим був опісля перестудований на поліції і навіть поставлений у Суд як свідок акту обвинувачення проти д-ра Крістіана Володимира, б. урядового заст. голови Філії Т-ва «Просвіта» в Галинях.

II) Одначе стверджуємо, що цей виступ п. Антома Демковича-Добрянського був вислоном більшовицької громадянства, яке зрештою на Запальних Зборах становилище його одобрило. Сам цей виступ не був ніяким чином причиною арештування д-ра Крілика Володимира, як це зрештою і сам автор вище згаданої статті посередньо «знає».

III) З уваги на те, уважаємо, що посуджування п. Антона Демковича-Добрянського у зв'язках з органами безпеки, яке то враження можна винести по прочитанні вище згаданої статті, є несправедливе і п. Антона Демковича-Добрянського морально кривдити, тим більше, що п. Антін Демкович-Добрянський є знаний у повіті як добрий і чесний український громадянин.

Правдива Карльсбадська сіль постійно вживана дітями
з успіхом при дугриці.

— Редакційний телефон. Просимо всіх, що звертаються до Редакції „Діла“ телефоном, дзвонити на ч. 246-46, бо такий є тепер редакційний телефон. Телефон Адміністрації далі той самий: 229-41.

— Лиси, велеринки, кравати з футер вико-
нує і поручає Юліян Гаушевський, Львів, па-
Капітульна 3, І. телефон 254-46. Приймаю фут-
ра до переходу літом. 3229

— Традиційне Свячене узаджує Братство Нев. Тайя у Баторішці в суботу, 28. ц. м. в 7-й год. вечором у домі п. Шлічкакової коло Куниція при головному гостиниці в Баторішці. По Свяченім відбудеться товариська забава з танцями. Чистий дохід призначений на будову захоронки в Баторішці. Вступ за добровільними датками. Доїзд трамвєм 4. 3.

— Українська танкова музика на кружках. Варшавська фірма „Одеон“ виготовила грамофонові кружки, на яких уперше награно українську танкову музику. В мистецькому виконанні тенора В. Божика й оркестри „Одеону“ підзвучує пісенню-танго В. Балтаровича до слів Маріана - Лузинського „Сонце підняло“ та двогол композитора до слів Я. Масляка „Чарівничка“. Обидві пісенки-танго замінитим, що в них використано українські народні мотиви.

— На кредит родило футра тым шэ тэпер за-
морагы. Карнык Зибанкевича 4. Футра в літ
1036 —3

— Єпископ Коциловський не виїхав до Відня. Як доводиться, вістка ПАТ-а про виїзд єпископа Коциловського до Відня неправдива. Бо перекисаний шпаліма перебуває тимчасово у мітрополітській палаті у Львові.

— На будову каплиці для Божої Матері в Чайковичах зложилася: м. Олександр Чабанів 200 зол.; м. Маріана в Васильєв 100 зол.; м. Євдокія в Сиваченко 25 зол.; м. Іван Кукар в Лисичин 5 зол.; м. Миколай Брод в Турин м. Стрім 2 зол. Жертводавцям широкі дякує о. Юрій Кукт. парох.

—Ліквідація „Сила” в Бродях. Адміністрація влади здійснювала фліку Т-ва українських робітників „Сила”, мотивуючи своє рішення тим, що, мовляв, існування цього Т-ва загрожувало прилюдній безпеці та здоров’ю.

— Розглядаючи Т-ва „Зоря” в Бурштині. В до-
13 д. м. фізія Т-ва українських ремісників, про-
мисловців і культур „Зоря” в Бурштині зістала
посвідченням з повноцінного уряду про розня-

зання Т-ва. Таким чином після припинення діяльності згад. Т-ва у березні н. р. воевідство земісьць погодити відклик, розглядало бурганський „Зорю“.

— Новий ректор львівської політехніки. Ректором львівської політехніки на місце проф. Пошта, який уступив, вибрали професора відділу хемії д-ра Едварда Сухарда.

— Хто виграв на лотерей. В наступнім тиснен-
но Держ. Каз. Лотерей вкази м. і. такі білий
виграні: 100.000 зод. на ч. 101955. 10.000 зод. на
ч. 109017 113237 122130. 5.000 зод. на ч. 23967
97154 100004 110643 137377 150075. 2.000 зод. на
ч. 991 4647 7592 18754 28559 37410 42408 44304
50385 57087 62430 64976 79019 98905 159714. 1.000
зод. на ч. 127 1451 15710 16311 21270 22133 32200
36815 36892 47526 51393 52533 54149 55193 56411
56849 60422 64172 66211 67408 67739 78170 8726
87886 88566 89198 90390 91190 101459 10600
107739 113278 113791 115581 116565 119071 12128
125159 126393 129082 130985 131322 132066 13414
139419 156779 157010 158629.

— Ви недоволені з Ваших фото-світли-
тицьки тому, що відбитки та поблішення не
макжано яасид. Відновіано дйбраний свижий
фотографічний матеріал та старанна робота
дають часто неімовірні ослни. Звертайтесь зі
закуном фото-матеріалу до української крп-
тивної Е.Камі. Діажа. Сикстуська 29. 1639

— Заовніан вбиваній адвокат Хиліа в Ліську. У погоні за вбивниками адвоката д-ра Теодора Хиліа в Ліську поліція перевела об'єкта, підчас якої зловиви Броніслава Рупа зі Сипока, Теофія Луса з Ліська, Адама Гіріа з Ліська та Василя Шапка з Трелі. Слідство виявило, що вони є вбивниками д-ра Хиліа. Ближчі подробиці покищо держать ше в тайні, відоме тільки те, що головним убивником є Руп, який ледви кілька тижнів тому покинув в'язницю, в якій відсидів кару трілітньо в'язниці.

— Смерть під колесами поїзду. Під Равою Руською поїзд наїхав на фіру і розбив її, вбиваючи візника та коня. Жінка, що їхала фірою важко ранена.

— Львівська хроніка. Сторож кам'яний при вул. Жовківській 41 знайшов на стрізу під базкою висушений скелет дитини неуродженого роду у віці приблизно одного місяця. — На сході при вул. на Скалі вклав жінка пізнинула

патиміскачу дитину мужського полу. Рішувачі
VIII і IX. Підчас обшару придержали 43 особи,
втім 15 жінок. — Поліція арештувала Маєри
Бренера, який різав тайком худобу, спричинюю-
ючи шкоду жидівській віросповідній громаді.
— При вул. Колотніської ч. 12 кинула серед-
ночі козья візко уряни. Елеонора Кошуляова
яка попала в нервовий розстрій унаслідок сме-
рти мужа в 18-літньої донечки. Самогубиця агі-
тувала на місті. — Також Анна Борковська, ві-
д 29 видно мала доволі життя, коли під впливом
жесток. бесідних перерозуміння, намагається в

жатою обидених несорозумів намагався випити жовкої отрути. — Відомий злодій Йосиф Дідущак намагався вломити до барачу при казначейських роботах та не мав щастя, бо приловив його на гарячому вчинку. — Стрільником гусарів Менахем Міхралоці украли у трамваї вогні ч. 2 золотий годинник вартости 50 зол. — Карний суд у Львові засудив Зигмунд Клягера б. учня корпусу кадетів у Львові на сімнадцять років в'язниці за вкрадіж у домі своєї знайомки на суму 10.000 зол. Клягера уладжували у Львові різні армії гусарів.

— Іноді й курка може бути безбавна, Покусав собаку — буденне явище, подрапає кіт та неспазина подів, азагалі поготівля реєструє такі випадки лий із привычки. Та в виняткових жорстоких члесах мабуто і курки заравніався ладодним внововичавим настроям, бо лавіавсь поготівля самє вчора мусило дати негайну паміч 26-місячому Михайлові Бурбаві, якого... покаравши лавіавшав домащину курку. Бурбав має розгав курчавими вігавми лавіє від нота до вука. Небавічно тавір уавє в карей тринати.

— Пожежа на привокзалі у Гребінці. На залізничній станції, парку Гребінця пов. Тернопіль, Маріона Кордуби вибухнула пожежа, яка знищила 3 мешкані дими і 5 господарських б-дників загальною вартості 3500 zł. Ратушної заклади вело 7 пожежників сторожі з охорони. Причиною пожежі була імовірно небережна поведінка з вогнем.

— Життя постріляли кільках селян. Писувати нам: В Полонці - Бєлєтє, вірменського поету, кільках селянських дорослих в ніч з 18 на 19, п. м. коло 9 годин вчором і отримав кільках селянських, бо тоді збігався поштовий зв'язок додому та виходив з полонці кілька Гер...

шона. Кіа у плоті зломився, пес зачав гинати і три дорослі, нежонаті сини Герціона відбігли з хати та зачали стріляти а революверів. Парубки не атікали, бо не почувалися до ніякої війни. Тоді жида приступили до них, світили колючку електричною аіхтаркою в очі і скидали на землю. Один з парубків спитав, чому їм так огдають і тоді один з синів Герціона відступив парубоків у бік та стріляв давічі. На жри ранення збіглися люди, прийшли варти і солдати, а жиди замкнулися в домі іншого жида Мошеля Шора. Стріляли майже п'ять ніч до жри. Кулі літали на вітрі і мало не збили солтиса. Вислідом цієї стрілянини є трьох тяжко ранених: Іван Бурак, Іван Чопойдало і Михайло Бурак. Раді розбріли постерунок воєноничих жидів, міброви їм два революверів і кілька паток набоїв. Літар у Галичинах д-р Крілік політигас ранених кулі, а двох відвезелі до шпиталю. Коло 7 годині робітники а Ляшох Королівських і Ровенчів, зшиті а Полухові при копанні каналів, амовляли помещиків і Герціона.

— Катастрофа совітського літака. Сопітський літак ч. 212, що летів з аеродрому Франца Роса (острів на Ледовому Океані) розбився на Архангельськом. В ньому летіло 16 осіб, на чолі командант летунського відділу і відомий бігуновий летун Бабушкін та командант літака Мошковський. Літак станув у полум'ях і впав до ріки Даниї та затопився; згинув Бабушкін, інж. Жутовський, лікар Россель і механік Гурський. Інші пасажирів ранені. Уряд рішив поховати Бабушкіна на кошт держави.

— Залюблений капітан. Капітан вісімнадцяти
кораблів „Гольстенор“ залюбився з однією пас-
жиркою і пішов за нею, покидаючи свій корабель.
За те відповідає він тепер перед морським у-
рядом у Любеці, бо дезертир морського старшини
підчас служби порушує карний кодекс.

— Згоріло ціле село Персунарі в Румунії. Пожежні сторожі зі сусіднього міст не зуміли заважувати пожежі. Бо вітер у скорому часі змінив і по цьому селі.

— Пиво замість води. В англійському місті Арве (графство Глoucestershire) настала така посуха, що вистохли всі джерела та криниці. Мешканці пили замість води пиво та, що продати не вийшло, відстоювали більше, ніж до двох тижнів.

— Схопили 55 слонів. За останніх 30 років за-
звонили вперше на довні на слони в Сіам. У на-
вах брало участь 30.000 людей і зловили 55 сло-
нів живими.

— Новий недільний спорт. Паризькі жінки, виступаючи в білих стріп-тиністках, вигадали нову форму забави на неділі. Вони організують „поїзди з танцями“, що виїжджають зранку в 8 год. 8. на цілий день на кількaset км. подорож і під час їзди ввесь час танцюють для зриву джезбенду.

— Двічі на електричному кріслі і — в Техасі розігралися стрішні сцени відоміреного присуду на смерть двох мурманів і міщениці Гантсдаль мали згинуть на смертному кріслі 34-літній Джон Ваген і 26-літній мурманський проповідник Джонні Бенкс. Їх посадили на електричне крісло — електрик підіала. Пів години пізніше при воні смертного присуду знову крісло не мало часу. Губернатор Техасу відмовився зменшити смертної кари на необмежений час.

— Гемаройди. Сильні кіртури спираються на
і цілком смертної профутували націямом рин
гіршу воду „Францішма Йосифа“ з мідієм

КИНО „ПАЛАС“: „Музыка для тебя“

Така собі віденська дуже приємна історія: молодий, талановитий студент вертається з чужини до рідного Відня перед кінцем студій до своїх троє братів. Три сусіли і приятелі приїхали. Вони мали поховання: один стражд, другий кривий власник таківав. Вони синами і братом своїй братами трохи виліз на його. Прибраний син залишилося дома і виводив усіх троє братів своїх приїжджених як мистецтв. Препаровані доводили бачити любовність і дозволити власних своїх і його опікуни винні в якійсь мірі. Ця історія розвивається у кімнаті сестри і дотепно придуманих сніжних. Чоловік і дитина, який має ще і гарний голос, де після різних перипетій свого життя, батька, Голландського графа, Зенер, який арешт з гарним голосом, його сестра, Магда Швайлер, мистецтв, синами, сестрою, Роберт Кемп вносить до свого дому.

Така собі віденська дуже приємна і цікава історія: молодий, талановитий студент повертається з чужини до рідного Відня і передбачає, що перед ним будуть гроші. Три сестри і троє братів зустріли його з великим захопленням: один страшно, другий краще, третій взагалі так собі. Вони обіцяли йому гроші свої останні гроші, якими вони жили. Прибувши в свій батьківський дім, він відпочив, усе три дні своїх грошей не витратив ні на мистецтво. Преподаник дозволив йому бути мизантропом, а домашню вісницю йому нічого обіцявати, крім того, що за 3 місяці він стане перед загрозою смерті. Він і мистецтво розвивається у відомих сферах, і до того ж придумав нові способи. Він до того ж мав, який він ще і гарний годинник, де після різних перетворень його сестри, брати, Голдену ролю грошей, Зенку, який він приніс з гарним годинником, який він приніс з гарним годинником, який він приніс з гарним годинником. Роберт Кеня викликає до себе гумор.

Кіно „Апольо“: „За заслоною“.

Польська повчальна фільма, що має на меті усвідомити ширший загальний про страшний пошесті генеричних недуг, які винищують населення. Маємо тут історію сільського пів-інтелігентного дурбуса, що дістає в місті добре місце при будові, як коваль. Він заручується з гарною, молододібною, яку кохає, але раз після тяжкої роботи дає себе втягнути у товариство до шинюка. По-п'яному він не має сили опертися тохаристу вуличних повій і через те занедажує. Фальшивий сором опинює його перед лікарською порадною у „Касі хворих“ і він користується засобами якогось потаємного фельшера. Фільма має драматичні моменти, що справді можуть вплинути на увагу недосвідчених, зате кінчається сентиментально-ідилічною сценою родинного щастя так, немовби всі раніші остороги щодо небезпек пранив тільки застрашували слухачів „на кожний випадок“. Уся фільма зроблена в янайкращих намірах підходить тільки для села, а не для інтелігентії. Вона занадто примітивна у своїх засобах пропаганди, без мистецьких прикмет.

Відзвон й комунікати.

КОМУНКАТ Ч. І. В. ДІЛОВОГО КОМІТЕТУ „СВЯТА ХРИСТІАНСЬКОЇ УКРАЇНИ“.

До Української Суспільності!

Одним подаємо до відома Українській Суспільності, що за благословенням українського греко-католицького Єпископату та за уповаженням українських громадянських чинників постав у Львові Діловий Комітет „Святи Христіанської України“, який має в цілому краю відготувити торжественне відсвяткування 950-ліття хрещення Русь-України. Комітет розпочав уже свою діяльність у цілій низці секцій та запрошує до активної підтримки і співпраці всіх, кому лежить на серці піднесення релігійної свідомості й морального рівня серед українського народу.

Ювілейні торжества в цілому краю починаються з кінцем липня п. р. Вже в найближчих тижнях Комітет видасть для масового поширення цілу низку ювілейних видань, відзнак, медальонів, плякатів, образів і т. п.

Між виданнями Комітету будуть такі важні й пожиточні книжечки, як підручник з програмою до узагальнення місцевих та окружних ювілейних торжеств, проповіді, популярна історична брошура про хрещення України і б. ін. Отже як з чисто практичного, так головні і з ідейного огляду видання Комітету „С. Х. У.“ заслуговують на найбільше поширення серед українського народу.

Крім того чистий дохід із усіх видань Комітету призначений на здвигнення тривалого пам'ятника 950-ліття хрещення Русь-України, а саме на закладення якоїсь харитативної установи або іншої інституції, що залишиться на довгі століття та нестиме добрий посів між українськими народні маси.

Тому звертаємося з найгорячішим закликом до всієї Української Суспільності, щоб вона масовим закупом та активним поширюванням книжечок, відзнак, медальонів, плякатів, образів і т. п., видаваних Комітетом „С. Х. У.“, спричинилася до найвидатнішого відсвяткування Великого Ювілею та до здвигнення тривалого пам'ятника 950-ліття хрещення Русь-України.

Львів, дня 18. травня 1938.

ЗА ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ „СВЯТА ХРИСТІАНСЬКОЇ УКРАЇНИ“:

Д-р Маркіян Дзєрович,
голова.

Роман Данилевич
секретар.

Дописи.

РАВА РУСЬКА.

Дитячі садки. Дитячі садки в раво-руському повіті в останні роки знаходяться у громадстві більше зручності. В цьому році внесли вже оголошення на освітлення тих садків з місцевості: Тетевиська, Річниця, Ульське, Малин, Журавці, Тигіла, Камінь, Старе Село, Забара, Вілкан Мазовський, Корні, Корні, Ворпета, Верхній Монастир, Кронна, Угнів, Застав, Любів, Святи, Василів, Диківська, Стаї і Вороблячич. Треба вірити, що й інші села підуть за прикладом вищезгаданих місцевостей і подбають про те, щоб своїм дітям дати належне виховання. Тому, що Рада Польського Союзу Кругів Рідної Школи не має відповідних приміщень до обслуговування закладів місцевостей, боляче є, щоб провінції, які хочуть працювати в освіті, внесли негайно на руки п. Союзу Степана в Раві Рухай, вул. Мишайна 12/1, свої розклади враз із документами. Свої тут зауваження, що освіта в Раві як належне оцінюють проті добрих провінцій і їх на всі стараються відповідно ліквігору-

дити (мешкання, харч і від 50—60 вол. у місяць го-тінкою).

Польське віче. В неділю 8. V. відбулося в Раві Руській, на площі „Сокола“ віче польського громадянства з повіту. На змажачи на те, що для учасників подбали про безплатні півдари, їх на віту було небагато. Хто скликав та а який справі, хто реферував, не знаємо, бо налізи тих латинників, що мали впливати оорочки, на площу не пускали. Як нао інформують, усі бесідики закінчили до консолідації, боротьби з усім тим, що українське, та остерігали перед продажем землі в українські руки.

КОЛОМІЯ.

Закінчення 3-місячного курсу господарств у Коршеві аорганізованого філією „Сільського Господаря“ в Коломиї, відбулося в суботу 7. п. м. Осьто відкрити заст. голови філії „С. П.“ дир. М. Микитко і повстав гостей, між якими були пп. О. Кисілевська з Коломиї і д-р Х. Копоненко зі Львова (разом з заст. голови творили президію), пп. д-р Зенов Левинський з Коршева, дир. І. Пашкевич від П. С. і д-р Левинський від М. С. а Коломиї та родичі курсанток. описи, пригадавши народно-приповідку: „Господина держить три угли хати“, казала на вагу тижого курсу а сільському житті, бо він дає жіпці фатову освіту, без якої не можна собі подумати доброї господарки в хаті та гармонії в родині. П. Кисілевська згадала про першу пробу талого курсу перед двома роками, який не виправдав толі надій. Тепер справа пішла краще. З великого числа оголошених прийнято тільки 50, а з тих покінчило курс 88. 6 між ними кілька місцевих і з Коломиїщини, але є і з подальших околиць: зі Смигирини, Косівщини і навіть одна з Волині. Вплив фатові жіпці сили: пп. Навчувкина крою та шиття, Гордиська — трикотаж, під управою пп. Вігунівної а Гордиською, пізніше п. Коцюбової, пп. інж. Зайшман, Комаринський, д-р Чайковський, доідали пп. В. Кообринський, д-р Вілозор, д-р Комодиский, Шинкер. Велику поміч лікарську (і матеріальну) подав д-р З. Левинський з Коршева. Пили науки обіймав (у 18 предметах) цілу хатню а домашню господарку. Набуті відомості мають бути підставою дальшої праці а житті. За шире працю а добру волю охочих подати цілому ачительському обору. Дальше п. Коцюбова зазначила гостей і родичів а пливом кождою праці курсанток і п. Кисілевська роздала курсанткам свідоцтва відбугного курсу а поступами визначили а дуже добрами. Описи промовила дуже гарно до абсолютного п. д-р Ковоненко від Централі „Сільського Господаря“. Програючи їх ширими а теплыми словами, поклала їм на серце: піле життя керуватися а хатньому, родинному а господарському арун-діланню, як на громадянському полі ідеями а знахідками, які їм подамо. Наприміці промови ще дир. Пашкевич від кооператії. Родачею книжечок а обслу сільського господарства і опільництва закінчилися офіційна частина святи. Потім гости оглянули праці курсанток а обслу трикотажства а жіпного краєцтва, які акайраше за-свідчили помага Ільній праці. Скромиа гостиня при опільному стої далі курсанткам нагоду дозваста, що а куховарському ділі вони теж остигли зовсім задовільні поступи, а гуртові пісні під керомо інж. Комаринця, пізніше декламції та дрібні скетчі впливали, що і а мистецтвом пісні та слова не забули їх зазначити. Спільна зимка перед домом завершила те мило свято. — Та не можна — на жаль — поминути мовчанкою дивного факту, що місцевий парох не зайшов часу дати курсанткам бодий кілька годин (за три місяці) науки релігії, хот його запрошували, ні разу не навідався до них, а в день закінчення курсу відно-зався відправити для них Службу Богу, аномало-чилося звідом на поворони оспіваними до Винограду. Заскочені цим курсантки мусіли адовозитися мовчан-вом, який відправив їм оспівання у оспільному сені Лиска... Чи таке відношення правильне?

Спорт.

УКРАЇНА — ЧОРНІ.

Надзвичайний матч України а Чорні за мистецтво Окружної Ліги, який відбувся в год. 5. попод. на гришні Погоні, викликав у Львові величезне зацікавлення. Україна виступила до цих змагань без адиєквалі-фікованих гравців: Магоцького і Романа, одначе про-від уживав усіх заходів, щоб дружина таки виступила а найкращійшому складі.

Від себе базало лиш амагунам чорно-червоних, щоб вони зміли себе оспівувати нервово і впливали як найбільше асбінні та завагати. Тоді несомне приде у-спіх, бох протиник вічим оосбінним не переважав на-шої дружини. А до публіки звертаємося а апелом, щоб поводилася культурно та не ображувала ріжними о-клинами ні судді ні поодиноких гравців.

ЛЬВІВ — ТІМ УКРАЇНА-ГАСМОНЕЯ 4:3 (4:1).

В четвер 12. п. м. відбувся на Цитаделі триваю-вий матч репрезентації Львова перед її візлом до Люблина. Репрезентація складалася а гравців лігової Погоні та з 4 гравців стрийської Погоні; тім із обору, поможі і країнків Гасмоней та середньої трійки а-

заду України. На воротах грав Лутасевич із Чорних. Хід гри був доволі цікавий. У першій частині перевагу мала репрезентація, а який азначенно града алого та неаде поміч. У ападі найнебезпечніший був Валі-кий, який теж отримав двоє воріт. У тім аслабо града а першій половині поміч та напевно алого. Наяд був найааршою частиною тіму. У другій половині напад тіму таки добре переважав своєю грою репрезентації. Особливо добре вишла гра середньої трійки у складі Скопця, Мильош, Богурят. Усі ворота для тіму адо-був Скопця, у тім одні а карного.

Ці амагани судилова п. Голіє, який довгими сво-їми рішеннями розвеселював публіку і драгував ама-гуна. Виділа до 1.500.

ІРЛАНДІЯ — ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА 2:2.

Ірландська дружина, яка пілі наділі амажеться а репрезентацією Польщі, остигла а Празі перемий асвід.

ВУЛВЕРГЕМПТОН — ШЛЕСЬК 4:4 (3:3)

Професійна футбольна ааглійська дружина (віпе-мистець ааглі. ліги), остигла а Катоніях ледні пери-шньої асвід із репрезентацією Шлеська, яка града амажоніто.

Нові книжки й журнали.

Studjum Pracy Społecznej we Lwowie. SPRAWO-
ZDANIE z działalności w roku szkolnym 1936/37. Nakł.
d. m. Komitetu Organizacyjnego Kół Pracy Społecznej
we Lwowie. Lwów, 1938. 8-ка, стор. 29.

**ІДЬ ТІЛЬКИ ПРАВИМ БОКОМ У НАПРЯМКУ
РУХУ!**

Театри.

Великий Театр:

Субота 21. 5. год. 8. веч. „Піра меті“.
Неділя 22. 5. год. 8.30 попод. „Роз-Ма-
рі“; год. 8. веч. „Літо в Ноган“.

Театр Рівнободностей:

Субота 21. 5. год. 8. веч. „Травневі
прещі“, год. вечір.
Неділя 22. 5. год. 5.30 попод. „Ляго-
душна сестра“; год. 8. веч. „Травневі
прещі“.

Український театр дир. Йосифа Ста-
дника (сеніора).

ЖОВКВА:

21. 5. Подійма буталитерія.
22. 5. Смиа жіпця.
23. 5. Казка старого млинця
24. 5. Чорноморці.

Потім іде театр до Каміньки і Годо-
зова.

Український Нар. Театр ім. І. Тобіла-
нча.

ПІДГАВЦІ:

21. 5. Орлоз.
22. 5. Невольник.
23. 5. Орфей у пеклі.
24. 5. Лісова пісня.
25. 5. Проще Марі Деген.

Театр через міста Березаня, Рогатин
і Галич працює в гори.

Український Народний Театр ім. М.
Садовського.

МЕЛЬНИЦЯ:

21. 5. Гетьман Полуботок.
22. 5. Мазепа.

ВОРШІВ:

23. 5. Гетьман Полуботок.

Концерт козарів-бандуристів під ар-
тистичним проведом Волод. Шулі:

22. 5. Намірія.

23. 5. Яворія.

24. 5. Горобця.

Турне під ади. Огескиа Ораца

К І Н А.

АПОЛЬО: „За заслоною“.

АТЛАНТИК: „Дочка Шантаю“.

БАЛТИК: „Роз-Марі“.

ВАНДА: „Наступ на світанку“, „Чар
молодощі“.

ГРАЖИНА: „Опійон Африканський“.

КВРОПА: „Ворес“ на сон. Родзеви-
тани.

КАСІНО: „Восьма жіпка Сильборо-
дого“.

КОПЕРНИК: „Інститута“ (Д. Ларбіа).

МАРУСЕНЬКА: „Смих аріа сльоза“.

МЕТРО: „Сіні“, „Поворот Франко-
аїла“.

МІРАЖ: „П найбільша помилка“.

МУЗА: „П перший бад“.

ПАЛЮ: „Музика для тебе“.

ПАКО: „Царський курієр“.

РАЙ: „Діла а темпераментом“ а Ан-
ною Ондра.

РІАЛЬТО: „Королівський ааєз“.

РОКСИ: „Демон вогню“.

СВІТ: „Шарка легої бригади“.

Смерть чинає а джунглі“.

СТІЛІННЕ: „Напіван Молчанар“ і реліа-
тін: „Поразка Вілого Кобри“.

УТІХА: „Мароко“ та реліа.

ХІМЕРА: „Подійма асвідла“.

Кіно „Аполло“: „За заслоною“.

Польська повчальна фільма, що має на меті уявити ширший загальний прогляд про страшний пошесті генеричних нещаст, які винищують населення. Має тут історію сільського пів-інтелігентного молодика, що дістає в місті добре місце при будівництві, як коваль. Він заручується з гарною, молоденькою дівчиною, яку кохає, але раз після тяжкої роботи дає себе втягнути у товариство до шинювача. По-ниному він не має сили опертися товариству вуличних повіїв і через те заведуює. Фальшивий сором спливає його перед лікарською порадою у „Касі хворих“ і він користується засобами якогось потаємного фальшера. Фільма має драматичні моменти, що справді можуть вплинути на уяву недосвідчених, зате кінчається сентиментально-ідилічною сценою родинного щастя так, немовби всі раніші остороги щодо небезпеки правців тільки застрашували слухачів „на комуністичний випадок“. Уся фільма зроблена в жованісних намірах підходити тільки для села, а не для інтелігентів. Вона занадто примітивна у своїй засобах пропаганди, без мистецьких прикмет.

Відозви й комунікати.

КОМУНІКАТ Ч. І. В. ДІЛОВОГО КОМІТЕТУ „СВЯТА ХРИСТІАНСЬКОЇ УКРАЇНИ“.

До Української Суспільності!

Одним подією до відома Українській Суспільності, що за благословенням українського греко-католицького Єпископату та за уповноваження українських громадянських чинників виступає у Львові Діловий Комітет „Святи Христіанської України“, який має в цілому краю підготувати торжественне відзначення 950-ліття хрещення Руси-України. Комітет розпочав уже свою діяльність у цілій низці секцій та запрошує до активної підтримки і співпраці всіх, кому лежить на серці піднесення релігійної свідомості й морального рівня серед українського народу.

Ювілейні торжества в цілому краю починаються з кінцем липня п. р. Вже в найближчих тижнях Комітет видасть для масового поширення цілу низку ювілейних видань, відзнак, медаліонів, плакатів, образів і т. п.

Між виданнями Комітету будуть такі важні й пожиточні книжечки, як підручник з програмою до улаштування місцевих та окружних ювілейних торжеств, проповіді, популярна історична брошура про хрещення України і б. ін. Отже з чисто практичного, так головним і з ідейного огляду видання Комітету „С. Х. У.“ заслуговують на найбільше поширення серед українського народу.

Крім того чистий дохід із усіх видань Комітету призначений на здвигнення тривалого патенту 950-ліття хрещення Руси-України, а саме на закладення якоїсь харитативної установи або іншої інституції, що залишиться на довгі століття та нестиме добрий посів між українськими народні маси.

Тому звертаємося з найгорячішим закликом до всієї Української Суспільності, щоб вона масовим закупом та активним поширюванням книжок, відзнак, медаліонів, плакатів, образів і т. п., виданих Комітетом „С. Х. У.“, причинилася до найважливішого відзначення Великого Ювілею та до здвигнення тривалого патенту 950-ліття хрещення Руси-України.

Львів, дня 18. травня 1938.

ЗА ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ „СВЯТА ХРИСТІАНСЬКОЇ УКРАЇНИ“:

Д-р Маркіян Дзєрович, голова.

Роман Данилевич секретар.

Дописи.

РАВА РУСЬКА.

Дітей садки. Дітей садки в раво-руському повіті з усіма роками заходять у громадянстві більше зрозумілих. В цьому році внесли вже оголошення на оснування таких садків в місцевості: Тенетиська, Річниця, Гасиків, Малин, Журман, Тарнів, Камінь, Остер, Селі, Жабів, Вілля, Мажовська, Корчів, Корчик, Варшів, Вирішів, Момшів, Кривинь, Угнів, Застав, Лавів, Світ, Василів, Данишів, Стів і Воробилів. Крім цього, що в інших села підуть за прикладом інших дітей садків виконання. Тому, що Рада Повітної Школи Кривинь Річної Школи не має відповідальності до обслуговування місцевостей, чимало ч. може провідати, які коштує працювати в садках, чимало залягло на руках п. Союзна Степанів і Гли Руваль, від Миколича 12/1, свої подання праз в державних. Сид тут зауважити, що селени в садках має належно опікувати працю добрих провідників і в на не стараються відповідно дитячому-

дити (мешкання, харт і від 50—60 год. у місяць готівкою).

Польська віче. В неділю 8. V. відбулося в Раві Руській, на площі „Осокола“ віче польського громадянства в повіті. Не зважаючи на те, що для учасників пообідали про безплатні підводи, їх на вічу було небагато. Хто окликував та в який справі, хто реферував, не знаємо, бо навіть тих латинників, що мали винишані сорочки, на площу не пускали. Як має інформують, усі бесіди закінчили до консолідації, боротьби з усім тим, що українське, та остерігали перед проханням землі в українські руки.

КОЛОМІЯ.

Занічення 3-місячного курсу господинь у Коршівській аорганізованого фільма „Сільського Господаря“ в Коломиї, відбулося в суботу 7. п. м. Огні відриває аогоси фільм „С. Г.“ дир. М. Микитюк і посилає гостей, між іншими були пп. О. Кисілевська з Коломиї і д-р Х. Копоненко зі Львова (разом з заст. голови творили президію), пп. д-р Зенов Левинський з Коршова, дир. І. Пашкович від П. С. і д-р Левинський від М. С. з Коломиї та родичі курсанток. Описи, пригадавши народно-приповідку: „Господиня держить три угли хати“, вказав на вагу такого курсу в сільському житті, бо він дає жінці фактову освіту, бо якої не можна собі подумати доброї господині в хаті та гармонії в родині. П. Кисілевська вгадала про першу пробу такого курсу перед двома роками, який не виправдав тоді надій. Тепер справа пішла прагма. З великого числа его-гошених прийнято тільки 50, а з тих покінчило курс 38. 6 між ними кілька місцевих і з Коломиїщини, але є і з польських околиць: зі Святишини, Косівщини і навіть одна з Волині. Вчили фактові жіночі сили: пп. Навчувалася крою та шиття, Городиська — трикотаж, під управою пп. Вігунівної з Городиською, піаністе п. Коцюбової, пп. інж. Зайшиль, Кошаринський, д-р Чайковський, доїдали пп. В. Кошаринський, д-р Візювор, д-р Ководинський, Шнякери. Велику поміч лікарську (і матеріальну) подав д-р 8. Левинський з Коршова. План науки обіймав (у 18 предметів) цілу хатню й домашню господарку. Набуті відомості мають бути підставою дальшої праці в житті. За ширшу працю й добру волю охоче поділи цілому вчительському зборові. Дальше п. Коцюбова зазнавала гостей і родичів з пильним козюковені праці курсанток і п. Кисілевська роздала курсанткам свідоцтва відбуття курсу з поступами визначеннями й дуже добрими. Описи промовила дуже гарно до абсолютенток п. д-р Копоненко від Централі „Сільського Господаря“. Промовила їх ширими й теплими словами, вказала їм на серце: ціле життя керуватися з хатньою, родинною й господарською яруй ділянкою, як на громадянському полі ідеїми та вказівками, які їм подано. Наприміти промови ще дир. Пашкович від асоператції. Роздаючи книжечок з огляду сільського господарства і спільництва закінчилась офіційна частина свята. Потім гості оглянули праці курсанток з огляду трикотажу й жіночого краєцтва, які найкраще за-свідчили повагу їхньої праці. Середня гостиня при офіційному столі дала курсанткам нагоду домазати, що в куховарському ділі вони теж осмисли зовсім задовільні поступки, а гуртові ціні під кером інж. Кошаринського, піаністе декламатції та дрібні скетчі виявили, що і з мистецтвом ціні та слова не забули їх зазна-комити. Офіційна заміка перед домом завершила те мило свято. — Та не можна — на замі — помінути мовчанкою дивного факту, що місцевий парох не найшов часу дати курсанткам боді кілька годин (за три місяці) науки релігії, хоч його запрошували, ні разу не навідався до них, а в день закінчення курсу відмовився відправити для них Службу Вожу, анімацій-тися виїздом на похорони священника до Винюрату. Заскочені цим курсантки мусіли адоволюватися молит-вом, який вісправив їм священник у оусяльному селі Лисках... Чи таке відношення правильне?

Спорт.

УКРАЇНА — ЧОРНІ.

Неділний матч України з Чорними за мистецтво Окружної Ліги, який відбувся в год. 5. попод. на грині Погоні, викликав у Львові величезне зацікавлен-ня. Україна виступила до цих змагань без адекватних фізичних гравців: Магоцького і Романа, одягте про-від уживає усіх заходів, щоб дружина таки виступила в аншляснійшому складі.

Від себе базавно лиш амагумам чорно-червоної, щоб вони зміли себе осмислювати нервово і вишнали як-найбільше слабші та завагати. Тоді настане приїде у-спіх, боє протиників нічим особливим не переншає на-ших дружини. А до публіки звертаємося в апелом, щоб поводилося культурно та не ображувала різними о-вльними ні судді ні поодиноких гравців.

Львів — ТІМ УКРАЇНА-ГАСМОНЕ 4:3 (4:1).

В четер 19. п. м. відбувся на Цитаделі тренінго-вий матч репрезентації Львова пера й амадом до Люблина. Репрезентація складалася з гринів ділової Погоні та з 4 гравців стрийської Погоні; тим із оборони, поміч і крайників Гасмоней та середньої трійки на-

зду України. На воротах грав Лувасевич із Чорних. Хід гри був доволі цікавий. У першій частині перевагу мала репрезентація, а їїй амамонито града алого та подале поміч. У нападі найнебезпечніший був Валіш-кий, який теж отримав двох воріт. У тім слабо грали в першій половині поміч та напоно алого. Напад був найкращою частиною тіму. У другій половині напад тіму таки добре парезишаа своєю грою репрезентатив. Особливо добре вилала гра середньої трійки у складі Свонен, Микльш, Богурат. Усі ворота для тіму адо-був Свонен, у тім одні з алого.

Ці змагання судилова п. Голі, який довгими сво-їми рішеннями розвеселював публіку і дратував ама-гуїва. Видів до 1500.

ІРЛАНДІЯ — ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА 2:2.

Ірландська дружина, яка піє наділі змагаться з репрезентацією Польщі, осигнула в Празі перший амаклі.

ВУЛВЕРГЕМПТОН — ШЛЕСЬК 4:4 (3:3).

Професійна футбольна англійська дружина (віпе-мистець англ. ліги), осигнула в Катоніях ледя пер-ший амаклі із репрезентацією Шлеська, яка града амамонито.

Нові книжки й журнали.

Studjum Pracy Społecznej we Lwowie. SPRAWO- ZDANIE z działalności w roku szkolnym 1936/37. Nakł. d. Komitetu Organizacyjnego Kurów Pracy Społecznej we Lwowie. Lwów, 1938. 5-ка, стор. 29.

ІДЬ ТІЛЬКИ ПРАВИМ БОКОМ У НАПРЯМКУ РУХУ!

Театри.

Великий Театр:

Субота 21. 5. год. 8. веч. „При меті“. Неділя, 22. 5. год. 8.30 попод. „Рос-Марі“; год. 8. веч. „Літо в Ноган“.

Театр Рівнодержностей.

Субота 21. 5. год. 8. веч. „Трагедія прелі“, ас. вечір. Неділя 22. 5. год. 8.30 попод. „Легко-душна сестра“; год. 8. веч. „Трагедія прелі“.

Український театр дир. Йосифа Ста- дника (сеніора).

ЖОВКВА:

21. 5. Подвійна бутельстерія. 22. 5. Сина мітка. 23. 5. Кааза старого млин. 24. 5. Чорноморі.

Потім (де театр до Камінь і Родо- зова).

Український Нар. Театр ім. І. Тобіле- вича.

ПІДГАЙЦІ:

21. 5. Оралія. 22. 5. Неволяник. 23. 5. Орфей у пеклі. 24. 5. Лісова пісня. 25. 5. Процес Мері Дегон.

Театр через міста Верески, Рогатин і Галч примує в гори.

Український Народний Театр ім. М. Садовського.

МЕЛЬНИЦІ:

21. 5. Гетьман Полуботок. 22. 5. Мазеда.

БОРШІВ:

22. 5. Гетьман Полуботок.

Концерт мазарів-бандуристів під ар- тистичним проведом Волод. Шуля.

22. 5. Невміря.

23. 5. Яворів.

2. 6. Горалж.

Турне від адм. Степанів Оралж.

КІНА.

АПОЛЛО: „За заслоною“.

АТЛАНТИК: „Дочка Шастаю“.

БАЛТИК: „Рос-Марі“.

ВАНДА: „Наступи на світанку“, „Чар-молодисті“.

ГРАЖИНА: „Супіон Африканський“.

ЕВРОПА: „Нерес“ на сон. Родина-тінє.

КАСІНО: „Восьма жінка Саньборо-до“.

КОПЕРНИК: „Інститутка“ (Д. Ларбін).

МАРУСЕНЬКА: „Сніг віряє сльоза“.

МЕТРО: „Сніг“, „Поворот Франк-стайна“.

МІРАЖ: „Пі найбільша помилка“.

МУВА: „Пі перший бал“.

ПАЛЯС: „Музика для тебе“.

ПАКО: „Царський курієр“.

РАЙ: „Пічч з темпераментом“ з Ан-нон Олдра.

РІВЛІТО: „Королівський амазон“.

РОКОС: „Дімон погони“.

СВІТ: „Піарка легкого брідли“.

СМЕРТЬ ЧИТАВ в джунглі“.

СТІЛЕВЕ: „Капітан Момшар“; ревіа-тон: „Поралка Вілого Нобри“.

УТІХА: „Марош“ та ревіа-тон: „Підліле асала“.

ХІМЕРА: „Підліле асала“.

ФОТОПЛАСТИНОК:

(за Марійська 5).

„Ліхтенштайн“.

ФОТОПЛАСТИНОК „Сентовід“ (Пасям Гавсманн ч. 7): „Венеція, Верона, Напрі“.

Львівське Радіо.

Субота, 21. травня 1938.

6.15—8.00 Ранній акад. 11.00 Дні ювілеїв, 11.15 Дні міста: Світалий пісенний, 11.40 Шуберт: фуга, з Тріа 6-х ор. 99, пп., 12.05 Похуди акад. 13.45 Концерт балетів, 13.50 Техн. окрипка, 13.55 Голл. містика, 14.45 Театр Умані для дітей: „Чародійний камінь“ 16.15 Від Атен до Байрейту: Моцарт син неба та немі, 16.30, 18.35, 19.30, 20.35 Актуальна сутрина, 17.30 Наша програма, 18.0, 18.30 Спорт, 18.10 Із веселих днів — слово-муча акад. хор, речитатив, 18.30, 18.35 Програма на завтра, 19.00 „Горамі 4 лісами“ для дітей, У позаміській кав'ярні, 20.00 Коли зазвонять при пісноті, мажорант: сопра, муж. воє. квартет, мажорант, орк., 20.45 Веч. денник, 21.00 Танк. музика з пп., 21.30 На селянських весіллях, муз. фантазія, орк., хор, 22.00 „Популярністі“ вес. акад. на сон. Пехома, 22.50 Ост. вістки, 23.00—23.30 Танк. та пісенні акад.

Неділя, 22. травня 1938.

8.05 Ран. денник, 8.15 Дні села: Хл. Лавреня, Музика з пп., Що чувають селяни хлібороби, 8.30 Веселісні свята у Ст. Галенці, 8.40 Вагнер: „Марш“ із пп., 8.50 Як одержать здоров'я картоплі, 10.30 Фр. музика, 11.00 Сел. музика, 11.30 У пелат. лісню в Лембі, 12.05 Симф. поразок, 13.00 Актори при зарплаті праці, 13.10 „Багатство“ фуга, із пп. В. Мілановської, 13.30 Музика сел. орк., співа, 14.45 Дні села: Успіх ринку різнорідних продуктів, Співачі осередків здоров'я, 15.45 Дні дітей: „Міхасіко“ олов. В. Пруса; Грав 11-літній піаніст Адр. Шварц, 16.05 Концерт солістів: форт., піан., 16.45 О. здоров'я нар. будівництва, 17.00 Орк. сокрети, хор, 18.54 Театр Умані: „Поворот Одисея“ на сон. Готера, 19.35 Славні віртуози, з пп. (назва Варшави І. Рахм.), 20.00 Воєн. 8-й рік у пісенні, 20.15 Мет. Польща-Ірландія, 20.35 Спорт, 20.55 Палат. огляд, 21.05 Веч. денник, 21.15 „Образобудівні“ Віллевська Зауза, з музикою, 22.00 Оповідання про Вагнера, 22.50 Ост. вістки, 23.00 Танк. музика з пп.

Понеділок, 23. травня 1938.

6.15—8.00 Ран. акад. 11.00 Дні новобранців, 11.15 Дні міста: Зела та гриби, Пісенний, 11.40 Кооператива в ремеслі, 12.05 Похуди акад. 13.45 Камер. музика, акад., 14.20 Легка музика, пп., 14.55 Біржа, 15.00 Трохи пісні, трохи слова, 15.20 Пісенні вістки з міста та провінції, 15.30 Голл. вістки, 15.45 З пісню по краях, 16.15 Орк. концерт, 16.30 19.30 Актуальна сутрина, 17.00 Природничі фільми, 17.15 Співачі, речитатив Е. Умисель, 17.50 Спорт, 18.10 Сольові твори на дуті інструменти, 18.30 18.55 Програма на завтра, 18.55 „Лютія Івана Франка“ відігн в українській мові, 19.00 Авдіція, 19.30 Дискусія: „Присяга молодих“, 19.40, 20.00 Реліг. опереткових мелодій, 21.40 Літер. новина, 22.00 Орк. концерт, 22.50 Ост. вістки, 23.00 Інтерв'ю з оперетковим Мішар. торс. палати Вотсона (в англ. мові), 23.10—23.30 Танк. музика з пп.

Присилайте передплату

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 21. травня 1938.

БЕРЛІН 18.00 Розр. музика, 20.00 21.00 Веч. вечір, 22.30 Легка танк. муз., БІЛГОРОД 20.00 Нар. пісні, 21.00 Славянська музика, БУДАПЕШТ 12.05 Співачі, 17.30 Орк., 18.30, 19.00 Твори Я. Бігара, англ. орк., форт., 20.00, 21.00 Орк., співа, ВІДЕНЬ 12.00 Розр. концерт, 13.30, 20.00, 21.00 Весела акад., 19.10 Веч. акад., ДРОБТІВІЧ 21.35, 22.00 Концерт орк., Піанер телор, КОШІЦЬ 14.05, 18.55 Вістки, 19.00 Гутірка з драм. імп. Драгулов Я. учасниками пед. курсу в Мукачеві, Концерт хору (смер. пісн.), 21.05 Транск. з Мукачева: Частина речитатив дитячих хорів із 4-ох шк. жінок, МІЛАН 19.30 Розр. музика, 21.00, 22.00 Валерійський концерт, ПРАГА 16.05 Розр. музика, 18.20 Орк., 20.55, 21.00 Концерт, РАДІО ПАРИ 20.15 Пісні, 20.30, 21.00 Театр Умані, 22.05 Симф. музика, РІМ 17.15 Серітка, Сопрал, 21.00, 22.00, 23.00 Вечір опер, СОФІЯ 18.45 Популярна музика, 19.50 Серітка, 20.00 Форт.

Неділя, 22. травня 1938.

БЕРЛІН 19.25 Улюблені мелодії, 20.45 21.00 „Селівний птах“ ком. опера До-

За редакцію відповідає Олександр Костик.

Позні бідні українські шоферські курси

Провалжені українськими фактами селами, поручаються всім, що хочуть здобути асесторонне знання в ділянці моторизації та запозичити собі певні прожиток. — Інформації і вписи щодня.

Львів, вул. Сикстуська 43. — Телефон 271-33.

З заграничної попеліни вибагливі мужеські сорочки

шне на міру і продає готові кооператива

„БАЗАР“ Львів, Руська ч. 3.

Львів, БІЛГОРОД 20.00 21.00 Нар. вечір, БУДАПЕШТ 18.30 19.00 Циг. музика, 22.40 Концерт, ВІДЕНЬ 13.00 Популярна музика, 15.20 См. квартет во-дур Регера, 20.00 Валерійський концерт, КОШІЦЬ 18.00 С. Попович: „Хитрий Іван“ ком. відіграють члени „Народного Театру“ в Ужгороді, Концерт хору, Воєн, ЛІЯП-ЦІГ 17.30 18.00 19.00 20.00 21.00 22.00 „Ніри барські співачі“ оп. Вагнера, МІНХЕН 19.05 20.00 21.00 „Голландець-окиталець“ оп. Вагнера, МІЛАН 17.00 Розр. концерт, 21.00 „Трансене шаліни“ муз. ко-медія Морбеллі, ПРАГА 17.50 18.00 21.30 Легка музика, 19.20 Марш, РІМ 20.30 Розр. музика, 21.00 Симф. концерт, 22.00 Комедія Трістата Вернара, СОФІЯ 20.00 Спів, ШТУТГАРТ 19.20 20.00 21.00 22.00 23.00 „Валькірія“ оп. Вагнера.

Понеділок, 23. травня 1938.

БЕРЛІН 19.10 Розр. концерт, 20.00 Фільм. мелодії, БІЛГОРОД 18.15 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 12.05 Симф. концерт, 18.30 Форт., 19.20 20.00 21.00 „Циганське кохання“ оп. Лігара, 22.05 Концерт оп. орк., ВІДЕНЬ 15.30 Максимові Бетовенові твори, 16.00 Розр. концерт, 19.10 Весела акад. акад., КОШІЦЬ 12.10 Культ. огляд Іллі. Руси, 14.05 18.45 Вістки, 18.00 Катавс „Дорога швітів“ ком., МІЛАН 17.15 Серітка, ПРАГА 18.20 Концерт секстету, 20.55 21.00 Симфонія ч. 1. „Відродження“ Карелія, 22.35 Твори Форна на форт., РАДІО ПАРИ 20.20 Форт., 20.30 21.00 22.00 „Ле-кавал мандарин“ муз. воєн. Бейтло, РІМ 18.15 Розр. музика, 22.00 Концерт солістів: Аріго Серато саринка, І. Джосі форт.

БІРЖА.

Львів, 20. травня 1938

Гроші.

Купно-продаж: Бельгія бельг. 89.67, 89.20, Доллар американський 5.29.50, 5.27.00, Доллар канад. 5.26.50—5.24.00, Факторен гол. 294.34—293.10, Франк фр. 14.91—14.64, Франк швейцарський 121.03—120.85, Фунт англ. 26.45—26.30, Гуальдені данч. 100.25—99.75, Корона ч. 12.00—10.00, Кордан. 118.20—117.35, Кор. норв. 133.93—132.95, Корона шв. 136.54—135.55, Ліра італ. 22.30—21.60, Марк фініан. 11.70—11.25, Марк нім. 97.00—93.00, Ієль Англі 26.20—25.95, Марк нім. срібні 112.00—106.00.

Анци.

Банк Польський 117.50, Цуаор, 35.00, Вугор. 28.00, 28.00, Ліхтон 71.00, Можель 14.00, Островець 54.00, Старатонів, 38.50, 37.00, Габербун 49.50.

Папери.

4 і пів проц. інвур. 65.00, 65.13, 3 ін. 1 см. 82.15 серія 90.75 3 поз. іл. 2 см. 82.75 серія некот. з. конверс. 70.25 прем. дол. 41.50 4 конзол. 65.25

Тенденція адержана.

ШНИ „МЯСНОСОЮЗУ“

Львів, 20. травня 1938.

1 кг. масла десерт. бальк. без оп. 2.65 дол. 1 кг. масла бочков. нед. з опак. 2.70 дол. молоко 16—17 сот. (якщо копа. 3.40—3.50 дол. Тенденція на масло знижкова на молоко та яйла адержана.

ОПОВІСТКИ.

Деканат Теологічного Відділу Гр. ват. Богословської Академії у Львові подає до відома зацікавлених, що передорудинаційні і передоконсурсові іспити з мови черни відбуються в першу серію по першому, суботі дня 8. VI. 1938. від години 15.30. Подання можна занести до дня 4. VI. п. р. 1118

На амбуланс (санітарне авто) для першого хворих до Шпиталю ім. Митрополита Андрія Шептицького у Львові аложаєм в нагоди свяченого: Дирекція Народної Торговлі 50 дол., Службовики Народної Торговлі 40 дол. Жертводавцям складатимуть подяку Дирекція Шпиталю

Іжж. Ярослава Білинського

Провалжені українськими фактами селами, поручаються всім, що хочуть здобути асесторонне знання в ділянці моторизації та запозичити собі певні прожиток. — Інформації і вписи щодня.

Львів, вул. Сикстуська 43. — Телефон 271-33.

ПІДПРИЄМСТВА

ВИРОБНИЧЕ підприємство у Львові ім. продаж. Зголошення „10.000“ до Львова 1108 1-1

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ЖІНКА середніх літ, здорова, соціальна, веде самостійно аражеско кузак, греша дартство, торгиліте обслуговує хворих, да той, знає шити. Зголошення Адміністрації „Діла“ „Червень“, 1119 1-1

РІЖНІ

ФРАНЦІШОК ГЛЯСГАЛЬ — упр. тес. девіот тесер Львів, Пасаж Гавсманн 2. 873 1-3

ОБЕНТ промисловий, відмова брама, з тримісячним мешканням до провади або виїздом. Відомість: Друкарня Ілліфа, Львів 24. Телефон 215-41. 1005 2-1

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужеську — мислю на наймодніші більські матеріали. Телефон 270-25. 1070 2-1

БРИЛІАНТИ, діаманти, золоту бижутерію та срібло купую, платять бажані ціни. Ваадед. Львів, Шайнохи 40 Там препіаїана, дешева настрава годинників. 819 3-3

ТІЛЬКИ тоді добре направлений годинник, коли доламо оригінальні частини марки годинника. Великі оригінальні частини до всіх марок має тільки ГІТЕР-МАН, Сикстуська чотирнадцять. 1105 1-1

ЛІКАРЄСКА ПОМІЧ

Новина! Корони і містки пів-порцеланові з невидним металевим фронтом і конус винючю

Заведення технічно-дентистичні

М. Альштока

Львів, Городецька 87, і. пов. (побіч Гутсту). (Увага на ч. дому, ціни низькі, 1005 лекції у сплату).

ОГОЛОШЕННЯ.

Поручає залізні товари

будівельні і меблярські скрутки, шроби, цвяхи, дрот, ремісничі прилади, кухонне начиння і ін. солідна обслуга — низькі ціни

ФІРМА САРА ЕНТЕНБЕРГ
Львів, ГОРОДЕЦЬКА 32

БРИТВИ

найліпші, гарантовані, світові марок продає по найнижчих цінах оказійно фірма

С. ФЕДЕР

Львів Кооперника ч. 13 а
" Сикстуська ч. 7
" Галицька 16

Рік оснув. 1904. Телефон 213-6
ВІРІБ І ВЕЛИКИЙ СКЛАД
Корсетів, черевних поясів, гумових панчів і нагрудників
найновіших париських і берлінських
Я. Шрайбер
Ч. 1054 2—10.

За 10 сотників леду — 3 дні леду дають тільки ГЕРМЕТИЧНІ
ледівні САКА
найкраще купити просто в Львові, Сикстуська 18 (побіч Митрополита) тел. 116-86.

Фірма „Paryżanka“
живопис
ЛІСЯ, ГАЛТІ, ГУДІКИ, ЕНАЛ, ВІРСОЛ
скоро і старанно — низькі ціни
Львів, Льва Саліги 58.

Вилас Видавничий Спілька „Діло“

З друкарні Вид. Спільки „Діло“, Львів Руська 18

ФОТОПЛАСТИНОК:
сп. Марійська 31.
„Ліхтенштайн“.

ФОТОПЛАСТИНОК „Селтовід“ (Пасаж Галицька ч. 7):
„Венеція, Верона, Напрі“.

Львівське радіо.

Субота, 21. травня 1938.

6.15—8.00 Ранішня аад, 11.00 Для по-
середня, 11.15 Для шкіл: Співачий пі-
сенник, 11.40 Шуберт: Фрага, а Тріа б-
дур оп. 99, п.д., 12.05 Полудня аад, 13.45
Концерт баянів, 15.20 Техн. скринька,
15.30 Голос вісти, 15.45 Театр Улан для
дітей: „Чародійний камінь“ 16.15 Віс-
тис до Байрайт: Моцарт син неба та
землі, 16.50, 18.35, 19.50, 20.55 Актуаль-
на гутірка, 17.50 Нама програма, 18.0,
18.30 Спорт, 18.10 Із весняних днів —
солов'яча аад, хор, рецитатів, 18.30,
18.55 Програма на завтра, 19.00 „Горазд
і лісовий“ для дітей, У поштових ка-
сеті, 20.00 Коли зазвонить при піснях
малодітей: сопран, муж, воє, квартет,
малодітей орх., 20.45 Веч. денник, 21.00
Танс, музика а п.д., 21.30 На селянським
засідлі муз. фантазія, орх., хор, 22.00
„Популярність“ вес. опер на осн. Пехо-
ва, 22.50 Ост. вісти, 23.00—23.30 Танс
та піснями з п.д.

Неділя, 22. травня 1938.

8.05 Ран. денник, 8.15 Для села: Хд.
Ладенка, Мушкетер а п.д., Що чувають се-
ред хліборобів, 8.30 Економічні скрути
у Ст. Галицькій, 8.40 Вагнер: „Марш“ із
п.д., 8.50 Як одержати адресні картонки
бульвар, 10.30 Фр. музика, 11.00 Се-
льськ. музика, 11.30 У пелат. лісові а Ле-
шій, 12.05 Симф. поранок, 13.00 Авторів
про парості праці, 13.10 „Богатство“
фрагм. із пов. В. Міхалевської, 13.30
Музика саз. орх., спів, 14.45 Для села:
Огляд різних різнорідних продуктів, Сіль-
ські осеротні адровані, 15.45 Для ді-
тей: „Міжасяк“ опер. В. Пруса: Грав
21-літній шкільник Аль. Шварц, 16.05
Концерт солістів: форт. віол., 16.45 О-
торона нар. будівництва, 17.00 Орх. со-
лісти, хор, 18.54 Театр Улан: „Поворот
Олексія“ на осн. Гомера, 19.35 Славіні
виртуозів, а п.д. (надсе Варшави І. Ра-
шин), 20.00 Воєні вія у пісенні, 20.15
Мета Польща-Ірландія, 20.35 Спорт,
20.55 Полк. огляд, 21.05 Веч. денник,
21.15 „Образобудівель“ Віллемса Зау-
ла, а музичною, 22.00 Оповідання про Ва-
гнера, 22.50 Ост. вісти, 23.00 Танс, му-
зика а п.д.

Понеділок, 23. травня 1938.

6.15—8.00 Ран. аад, 11.00 Для ново-
браних, 11.15 Для шкіл: Заса та гриби,
Пісенник, 11.40 Кооператива в ремеслі,
12.05 Полудня аад, 13.45 Камер. музика,
п.д., 14.20 Легка музика, п.д., 14.55 Вір-
ша, 15.00 Трохи пісн, трохи слова, 15.20
Висучі вісти а міста та провінції, 15.30
Голос вісти, 15.45 З піснєю по краях,
16.15 Орх. концерт, 16.50 19.50 Актуаль-
на гутірка, 17.00 Природничі фільми,
17.15 Справж. рецитали Е. Умискої, 17.50
18.50 Спорт, 18.10 Сольові твори на ду-
тих інструментах, 18.30 18.55 Програма
на завтра, 18.55 „Лютий Івана Франка“
відчит у українській мові, 19.00 Аудіція,
19.30 Дискотуїно: „Привіт молоді“,
дівчак, 20.00 Ревія оперетових мей-
дів, 21.40 Літер. новини, 22.00 Орх. кон-
церт, 22.50 Ост. вісти, 23.00 Літерату а
презентацією Міхалев. торс. палати Во-
тоном (а англ. мові), 23.10—23.30 Танс,
музика а п.д.

Присилайте передплату

ЗАКОРЛОННЕ РАДІО.

Субота, 21. травня 1938.

БЕРЛІН 18.00 Розр. музика, 20.00,
21.00 Веч. вечір, 22.30 Легка танс, муз.,
БІЛГОРІД 20.00 Нар. пісн, 21.00 Сля-
вська ор. музика, БУДАПЕШТ 12.05
Золоті, 17.30 Орх., 18.30, 19.00 Твори Я-
ноша Вігара, аад, орх., форт., 20.00,
21.00 Орх., спів, ВІДЕНЬ 12.00 Розр.
концерт, 15.30, 20.00, 21.00 Весела аад,
19.15 Вок аад, ДРОУТІВІЧ 21.35, 22.00
Концерт орх., Пізній театр. КОШІЦІ
14.05, 18.55 Вісти, 18.00 Гутірка а драм.
мис. Драгулою а учасниками под. жур-
су в Мукачеві, Концерт хору (вир. піс-
ні), 21.05 Тренс а Мукачеві: Частіна
Рестівадо діточих хорів із 4-ох шк.
гурт, МІЛАН 19.30 Розр. музика,
19.00, 22.00 Вагнерівський концерт,
ПРАГА 16.05 Розр. музика, 18.20 Орх.,
20.55, 21.00 Концерт, РАДІО ПАРІ 20.15
Пісн, 20.30, 21.00 Театр Улан, 22.00
Симф. музика, РІМ 17.15 Серітка,
Сопран, 21.00, 22.00, 23.00 Вечір опер
СОФІЯ 18.45 Популярна музика, 19.50
Серітка, 20.00 Форт.

Неділя, 22. травня 1938.

БЕРЛІН 19.25 Улюблені мейдів, 20.45
21.00 „Солітний пташ“ ком. опера До-

Позор! Єдині українські

шоферські курси

інж. Ярослава Білянського

Провананні українськими фаховими силами, поруча-
ються всім, що хочуть здобути всестороннє знання
в ділянці моторизації та забезпечити собі певні про-
житок. — Інформації і вписи щодня. —

Львів, вул. Синьгуська 43. — Телефон 271-55.

З заграничної попеліни
вибагливі мужеські сорочки

шне на міру і продаж готові кооператива

„БАЗАР“ Львів, Руська ч. 3.

ніш. БІЛГОРІД 20.00 21.00 Нар. вечір,
БУДАПЕШТ 18.30 19.00 Циг. музика,
22.40 Концерт, ВІДЕНЬ 13.00 Популярна
музика, 15.20 См. квартет ес-дур Регера,
20.00 Вагнерівський концерт, КОШІЦІ
18.00 С. Попович: „Хитрий Іван“ ком. ві-
діграють члени „Народного Театру“ а
Ужгороді, Концерт хору, Воєні, ЛІНІП-
ЦІГ 17.30 18.00 19.00 20.00 21.00 22.00 „Ніра
барські співці“ оп. Вагнера, МІНХЕН
10.05 20.00 21.00 „Голландець-скиталець“
оп. Вагнера, МІЛАН 17.00 Розр. кон-
церт, 21.00 „Травневе мовіння“ муз. ко-
медія Морбеллі, ПРАГА 17.50 18.00 21.30
Легка музика, 19.20 Марші, РІМ 20.30
Розр. музика, 21.00 Симф. концерт, 22.00
Комедія Трістама Бернара, СОФІЯ 20.00
Спів, ШТУТГАРТ 19.20 20.00 21.00 22.00
23.00 „Валькірія“ оп. Вагнера.

Понеділок, 23. травня 1938.

БЕРЛІН 19.10 Розр. концерт, 20.00
Фільм, мейдів, БІЛГОРІД 18.15 Нар.
пісн, БУДАПЕШТ 12.05 Симф. концерт,
18.30 Форт., 19.20 20.00 21.00 „Циганське
кохання“ оп. Лотара, 22.05 Концерт оп.
орх., ВІДЕНЬ 15.30 Масквідний Бетго-
нові твори, 16.00 Розр. концерт, 19.10
Весела залюб. аад, КОШІЦІ 12.10
Култи огляд Пілс, Русі, 14.05 18.45
Вісти, 18.00 Катая „Дорога цвітів“
ком., МІЛАН 17.15 Серітка, ПРАГА
18.20 Концерт секстету, 20.55 21.00 Сим-
фонія ч. 1 „Вірдоминя“ Карелі, 22.35
Театр Форс на форт., РАДІО ПАРІ 21.20
Форт., 20.30 21.00 22.00 „Ле кавар мадья-
рен“ муз. ком. Бейдтс, РІМ 18.15 Розр.
музика, 22.00 Концерт солістів: Аріго
Серато оперища, І. Діколі форт.

БІРЖА.

Львів, 20. травня 1938.
Гроші.

Кулно-продажа: Безаги белг. 89.67,
89.29, Долари американські 5.29.50, 5.27.0,
Долари канад. 5.26.50—5.24.00, Фалорени
гол. 294.84—293.10, Франки 14.91—
14.64, Франки швейцарські 121.05—120.85,
Фунти англ. 26.46—26.30, Гуальдені данц.
100.25—99.75, Корони ч. 12.03—10.90 Кор-
дан, 118.30—117.35 Кор. норв. 133.93—
132.93, Корони шв. 136.54—135.55, Ліри
італ. 22.50—21.60, Марки фінлянд. 11.70,
—11.25, Марки нім. 93.00—93.00, Ієль
Авіа 26.20—25.95 Марки нід. срібні 112.00
—106.00

Анци.

Банк Польський 117.50 Цукор, 35.00,
Вугіль 28.00, 28.00, Лізвон 7.00, Мо-
жеві 14.00, Островсь 54.00, Старахоні,
38.30, 37.00, Габербус 49.50.

Папери

4 і піл проц. внутр. 65.00, 65.13, 3 іл.
1 см. 82.15 серія 90.75 3 поз. іл. 2 см.
82.75 серія немот. з. комерс. 70.25 прем.
доп. 41.50 + консол. 65.25
Тенденція здержана.

ЦІНИ *МЯСНОСОЛОВУ*

Львів, 20. травня 1938.

1 кг. масл. десер. бльок без сол. 2.55 зод.
1 кг. масл. бочков. аад. з омак. 2.70 зод.
молоко 16—17 сот.
(звич. копа) 1.40—1.50 зод.
Тенденція на масл. знизкова на мо-
локо та яйця здержана

ОПОВІСТКИ.

Деканат Теологічного Відділу Гр. мис.
Богословської Академії у Львові подає
до відома анкетування, що передор-
динаційні і переломові іспити а
місці чергові відбуються в першу сер-
разу по першій, суботі дня 8. VI. 1938
від години 15.30. Підляши можна вноски
ти до дня 4. VI. п. р. 1118

На амбуланс (санітарне авто) для пер-
евозу хворих до Шпиталю ім. Митро-
полита Андрея Шептицького у Львові
адреса а параді свяченого у Львові
Народної Торговлі 50 зод., Службовий
Народної Торговлі 40 зод. Жертвона-
чим складає подяку Дирекція Шпиталю

Управа Семінарії для вихованців до-
шкіль СС. Василіянок а пражомі дер-
жавних шкіл у Львові при вул. Потоць-
кого 95, подає до відома, що зголошен-
ня до вступних іспитів до І. І. класів
приймає Дирекція Заведення від 20-го
травня до 20. червня п. р. До подання
заявки про прийняття треба додати:
1) власноручно написаний ученицею хід
життя, 2) метрику або документ вида-
ний урядом цивільного стану, 3) свідоцтво
про підписання вісти, 4) свідоцтво а ос-
танньої класи (можна додати вже при
іспиті). Приписаний вік кандидаток до
І. класів від 13 літ до 17. Старші кан-
дидатки можуть бути прийняті тільки тоді,
коли дистанту диспенсу від віку від Ку-
раторії аа сакхолом Дирекції. На осно-
ві розпорядку Міністерства. Віроіспові-
данія і Освіти про Семінарії для вихов-
ниць дошкіль перемінено дотеперішню
Захоронкареську Семінарію СС. Василія-
нок на 4-літню Семінарію а новою на-
звою школи: „Семінарія для вихованців
дошкіль“. У зв'язку зі зміною школи на
4-літню прийматиметься до І. класів Семіна-
рії учениці, що покінчили 6 клас народ-
ної школи. Оплата місячна за науку
22 зод., такса іспитова до першої класи
10 зод., такса іспитова до другої класи
15 зод., випусков 15 зод. У цьому самому
Заведенні а тек 6-класова весел. школа
а пражомі державних шкіл і враховано
ведене перешкільня для дітей від 3—7
р. При школі а вишкільний Інститут веде-
ний фаховими силами. 1114

Звичайні Загальні Збори кооперати-
ви „Каса Української Католицької Мо-
лоді“ відбудуться 23. травня п. р. год.
18-та у Львові, вул. св. Тереси 36. Веі
члени повинні явитися. 1120

Жертви оложені в Адміністрації „Ді-
ла“ на Рідну Школу вібрано на свяче-
нім церковних братстві церкви св. о. Ни-
колая у Львові зод. 6.12

КУПНО - ПРОДАЖ

ВИПРАВИ кухонні комплектні, емалія
зод. 65.—, алюмінію 99.—, а міднелами,
залізом і т. д. РЕНТШНЕР, Львів, Пе-
голів 37. 972 4-5

ЛЕДІВНІ найновішої конструкції, ма-
шинка до морозника поручає РЕНТШНЕР
Львів, Леріонів 37. 972 4-7

ЛІКАРІ! Циганське урядження аа без-
ція „Хірургія“, Львів, Ягеллонська 17.
1058 1-7

ДІМ новий, 7 кімнат, світло електрично
за Яніаскою рогакою Боготівка —
Маршалівська 7. Інформації на місці.
1117 1-1

ДО ПРОДАЖІ комфортабельний, однопови-
рковий дім а двома огородами у Льво-
ві, при вул. Гіловій ч. 44. Зголошення
приймає та ближчі інформації уділяє
інж. Ю. Мушків, Львів, вул. Гроховська
ч. 15. 1121 1-2

ЗНАВЦІ ХВАЛЯТЬ наші сорочки муж-
еські, шовкові мілітес 3.90, оксфорди
шльми 4.90—5.90. Короткі зод. під-
штанки хлопцеві 2.50. Фабрика білиз-
ни „АСТРА“, Львів, Синьгуська 2. 1078 1-2

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ПОТРІБНА інтелегентна ділячка зектор-
а до товариства старшої особи. Зголо-
шення зі світанком до редакції „Діла“
під „Література“. 1100 2-3

ПРОВІДНИЦЬ ДИТЯЧИХ САДКІВ по-
требує Дрогобицька. Зголошуватиме
негайно письменно або усно а канде-
ларії Пов. С. Кр. Рідної Школи у Дро-
гобичі. Рада. 1111 4-3

ПІДПРИЄМСТВА

ВИРОБНИЧЕ підприємство у Львові а
продаж. Зголошення „10.000“ до „Діла“
1104 4-4

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

МІННА середніх літ, адровна, робила
веде самостійно пражомі кухню, поше-
дарство, тирилично обслужити хворих, а
тей, ала шиття. Зголошення „Діла“
трація „Діла“ „Чайовий“. 1118 1-4

РІЖНІ

ФРАНЦІШОК ГЛАСГАЛЬ — утр. тел.
деятіст театр Львів. Пасаж Галицька 1.
873 1-4

ОБЕНТ промисловий, відмова брані, а
тринітатним мешканцем до пражомі
або винайму. Відомість: Друкарня „Ді-
ла“, Львів 24. Телеф. 213-41. 1003 6-4

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужеську — ма-
ємо на найкращій бельгійській матеріалі.
Телефон 270-25. 1078 2-1

БРИЛІАНТИ, діаманти, золоту бижуте-
рію та срібло купує, платить, викуплює
ціни, Валдар, Львів, Шабельна 50.
Там прецізійна, дешева наплата а
діамантами. 819 3-4

ТІЛЬКИ тоді добре вправлений під-
пис, коли доламо оригінальній частині
марки годинника. Великі оригінальні
естипи до всіх марок має тільки ГУТЕ-
МАН, Синьгуська чотиринадцять. 1108 1-0

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Новина! Корони і містни під-порцелі-
ві а невидним металевим фронтом а
конус виключно

Заведення технічно-дентистичне

М. Альштока

Львів, Городецька 87, І. пов. (побіч Тру-
сту). (Увага на ч. дому, ціни низькі, а
лекції у сплату). 1-1005

ОГОЛОШЕННЯ.

Поручає залізни товари

будівельні і меблярські скрути, шуби,
целяки, дріт, ремісничі прилади,
кухонне начиння і ін. свідома а-
слуга — низькі ціни

ФІРМА САРА ЕНТЕНБЕРГ
Львів, ГОРОДЕЦЬКА 32

БРИТВИ

найліпші, гарантовані, світова
марок продає по найнижчих цінах
оказійно фірма

С. ФЕДЕР

Львів Коперника ч. 15
Синьгуська ч. 7
Галицька 18

Рік оснув. 1904. Телефон 213-44.
ВІРІБ І ВЕЛИКИЙ СКЛАД
Корсетів черевних косе, а
нових паньчих і нагрудних
найновіших париських і бреських шити
Львів
Я. Шрайбер
Гетманська 8.
Ч. 1054 2—10. Ціни фабричні.

За 10 сотників леду — 3 дні коштує
дають тільки ГЕРМЕТІЧНІ
ледівні САКА
найкраще купити просто а фабриці
Львів, Синьгуська 18 (біл. Насипи)
тел. 118-86. 1119 1-0

Фірма „Faryżanka“
випонте
ПІСНІ, ГАНТИ, ГУЛІКИ, ЕМАЛІ, ЛІТЕРА-
скоро і старинно — книжки шиті
Львів, Льва Салігі 53.

За редакцію відповідає Олександр Костик,

Видає Видавничі Співки „Діло“

З друкарні Вид. Співки „Діло“, Львів Ринка 18